



Kazimierz Klementowski

**Baza gastronomiczna
w Polsce i jej struktura
w 2000 roku**



Warszawa 2001

Instytut Turystyki

Spis treści

I. Wprowadzenie	5
II. Ogólne zasady bazy gastronomicznej w Polsce	7
III. Baza gastronomiczna w turystycznych obiektach noclegowych w 2000 roku	9
1. Wielkość i struktura rodzajowa zasobów noclegowych w Polsce	9
2. Wielkość i struktura rodzajowa bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych	10
3. Zdifferencjowanie przestrzenne bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych według województw	15
4. Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych	17
IV. Podsumowanie	21
V. Załączniki i bibliografia	23

Kazimierz Klementowski

Baza gastronomiczna w Polsce i jej struktura w 2000 roku

Tabela 1 Struktura rodzajowa i liczbowy zasób turystycznej bazy noclegowej w Polsce w 2000 r.	23
Tabela 2 Przychody i koszty z tytułu świadczeń w 2000 r. ze strony turystyki	25
Tabela 3 Struktura rodzajowa i liczbowy zasób turystycznej bazy gastronomicznej w Polsce w 2000 r.	27
Tabela 4 Zasoby turystycznej bazy w województwach w 2000 r.	28
Tabela 5 Struktura rodzajowa i liczbowy zasób turystycznej bazy gastronomicznej w województwach w 2000 r. (dane)	32
Tabela 6 Struktura podmiotowa bazy gastronomicznej w województwach w 2000 r. (dane)	36

Warszawa 2001



9154

Zadanie badawcze R – 4/01

Praca wykonana na zlecenie Ministerstwa Gospodarki, Departament Turystyki

– zgodnie z „Programem Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na rok 2001” nr 1.30.04(094)

ISBN 83-88376-80-2

Instytut Turystyki, ul. Merliniego 9a, 02-511 Warszawa

tel. + 48 22 8446347

Nakład 200 egz.

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	5
II. Ogólne zasoby bazy gastronomicznej w Polsce.....	7
III. Baza gastronomiczna w turystycznych obiektach noclegowych w 2000 roku	9
1. Wielkość i struktura rodzajowa zasobów noclegowych Polski.....	9
2. Wielkość i struktura rodzajowa bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych	10
3. Zróżnicowanie przestrzenne bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych według województw.....	15
4. Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych	17
IV. Podsumowanie	21
V. Załączniki tabelaryczne	23

Spis załączników tabelarycznych

Tabela 1 Struktura liczbowa i rodzajowa bazy gastronomicznej w Polsce w 2000 r.....	23
Tabela 2 Przychody z działalności gastronomicznej w 2000 r. (w cenach bieżących)	24
Tabela 3 Struktura rodzajowa i liczbowa zasobów turystycznej bazy noclegowej w Polsce w 2000 r.....	25
Tabela 4 Zasoby turystycznej bazy noclegowej w województwach w 2000 r.....	26
Tabela 5 Struktura rodzajowa i liczbowa zasobów turystycznej bazy noclegowej w województwach w 2000 r. (obiekty)	27
Tabela 6 Struktura rodzajowa i liczbowa zasobów turystycznej bazy noclegowej w województwach w 2000 r. (miejsca noclegowe)	28

Tabela 7	
Wypożaenie obiektów noclegowych w zakłady gastronomiczne w Polsce w 2000 r.	29
Tabela 8	
Zakłady gastronomiczne w różnego rodzaju obiektach noclegowych w Polsce w 2000 r.	30
Tabela 9	
Wypożaenie obiektów noclegowych w zakłady gastronomiczne w województwach w 2000 r.	31
Tabela 10	
Zakłady gastronomiczne w obiektach noclegowych w województwach w 2000 r.	32
Tabela 11	
Restauracje w różnego rodzaju obiektach noclegowych w województwach w 2000 r.	33
Tabela 12	
Stopień wypożaenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w restauracje według województw	34
Tabela 13	
Bary w różnego rodzaju obiektach noclegowych w województwach w 2000 r.	35
Tabela 14	
Stopień wypożaenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w bary według województw	36
Tabela 15	
Stółki w różnego rodzaju obiektach noclegowych w województwach w 2000 r.	37
Tabela 16	
Stopień wypożaenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w stółki według województw	38
Tabela 17	
Punkty gastronomiczne w różnego rodzaju obiektach noclegowych w województwach w 2000 r.	39
Tabela 18	
Stopień wypożaenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w punkty gastronomiczne według województw	40
Tabela 19	
Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych w różnego rodzaju obiektach noclegowych	41
Tabela 20	
Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych w obiektach noclegowych w województwach.....	42

I. Wprowadzenie

W opracowaniu przedstawiono analizę ilościową i strukturalną bazy gastronomicznej funkcjonującej w Polsce w 2000 r. Analizom poddano następujące dane GUS:

- ♦ Zbiorcze zestawienie w skali kraju liczby placówek gastronomicznych i ich strukturalne zróżnicowanie, według stanu na 31 grudnia 2000 r. Ilustruje ono również wielkość przychodów z działalności gastronomicznej uzyskanych w okresie od stycznia do grudnia 2000 r. Dane te są efektem badania reprezentatywnego sieci placówek gastronomicznych¹.
- ♦ Dane ze sprawozdawczości KT-1, dotyczące między innymi sieci placówek gastronomicznych funkcjonujących w turystycznych obiektach noclegowych według stanu na 31 lipca 2000 r. Ilustrują one liczbę i zróżnicowanie strukturalne tych placówek oraz ich powiązanie z różnego rodzaju obiektami noclegowymi w układzie kraju, województw, powiatów i podstawowych jednostek administracyjnych².

Zgodnie z terminologią stosowaną przez GUS, w niniejszym opracowaniu za placówki gastronomiczne uznaje się zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne to zakłady uruchamiane okresowo i działające nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym. Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

GUS wyróżnia następujące rodzaje placówek gastronomicznych:

1. Restauracje, za które uznaje zakłady gastronomiczne dostępne dla ogółu konsumentów, z pełną obsługą kelnerską, oferujące codzienne wyżywienie o szerokim asortymencie potraw i napojów.
2. Bary, tj. placówki gastronomiczne prowadzące działalność o charakterze zbliżonym do restauracji, z asortymentem ograniczonym do potraw i towarów popularnych. Są to zazwyczaj placówki samoobsługowe, jak jadalnie, bary: uniwersalne, szybkiej obsługi, przekąskowe, mleczne i bistra. Do tej grupy zaliczono również działalność kawiarni, herbaciarni i piwiarni.
3. Stołówki — placówki zbiorowego żywienia zapewniające w pierwszym rzędzie określonym grupom konsumentów posiłki: obiadowe, śniadaniowe, jednodaniowe itp.
4. Punkty gastronomiczne — placówki prowadzące ograniczoną działalność gastronomiczną, takie jak smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety w kinach, na stadionach.

¹ Rynek wewnętrzny. Informacje i opracowania statystyczne. Warszawa GUS 2001.

² Komputerowa baza danych o zasobach bazy noclegowej turystyki i jej wykorzystaniu. System OTMC 12, US Kraków 2001.

W porównaniu z innymi blokami informacyjnymi zawartymi w formularzu sprawozdawczym KT-1, tzw. dział bazy gastronomicznej jest stosunkowo skromny, gdyż uwzględnia tylko liczbę placówek gastronomicznych według czterech wcześniej wymienionych rodzajów, wraz z ich podziałem na tzw. jednostki własne i obce, czyli zakłady gastronomiczne innych podmiotów gospodarczych.

W 2000 r. sprawozdawczością statystyczną objęte były wszystkie rodzaje obiektów świadczących usługi noclegowe z wyjątkiem pokojów gościnnych, domów wczasów dziecięcych, obiektów adaptowanych na cele zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży szkół, internatów oraz innych placówek oświatowo-wychowawczych. Oznacza to, że w porównaniu z latami poprzednimi, w 2000 r. zrezygnowano z ujmowania w statystyce pokoi gościnnych. Jest to poniekąd słuszne podejście, gdyż dotychczasowa sprawozdawczość obejmowała tylko część tych zasobów, przez co dane o stanie oferty pokoi gościnnych w Polsce były mało wiarygodne. Niemniej, wprowadzone zmiany utrudniają przeprowadzenie retrospekcyjnych analiz porównawczych stanu zasobów noclegowych i funkcjonujących tam zakładów gastronomicznych.

Warto również mieć na względzie, że w ostatnich dwóch latach odnotowuje się efekty zastosowania ustawy o usługach turystycznych w odniesieniu do wymogu zaszeregowania i kategoryzacji obiektów hotelarskich¹.

Efektem nowych unormowań prawnych świadczenia usług hotelarskich jest przekwalifikowanie niektórych dotychczasowych hoteli do grupy „innych obiektów, w których świadczone są usługi noclegowe”, a dotychczasowych pensjonatów — do grupy pokoi gościnnych, gdyż nie spełniają wymogów kategoryzacyjnych określonych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów⁴. Skala tego zjawiska nie jest jeszcze dostatecznie rozpoznana, należałoby przeprowadzić odrębne badania. Świadomość tych zmian w stanie zasobów bazy noclegowej skłoniła jednak autora do rezygnacji z przeprowadzenia analiz retrospekcyjnych.

Przy interpretacji prezentowanych w niniejszym opracowaniu danych GUS należy więc pamiętać, że sprawozdawczością statystyczną KT-1 nie są objęte wszystkie zasoby turystycznej bazy noclegowej. Niemniej, przedstawione dane dość sugestywnie ilustrują omawiane zagadnienie, a sformułowane tu wnioski można uogólnić na wszystkie zasoby turystycznej bazy noclegowej w Polsce.

¹ Ustawa o usługach turystycznych z 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. nr 133 poz. 884, zm: Dz. U. nr 158 poz. 1043 z 1998 r., nr 113 poz. 714 z 1999 r., nr 40 poz. 401 z 2000 r.

⁴ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 29 stycznia 1999 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. nr 10 poz. 87).

II. Ogólne zasoby bazy gastronomicznej w Polsce

W 2000 r. w Polsce działało około 84,3 tys. zakładów gastronomicznych (stałych i sezonowych), w tym najwięcej barów (36,4 tys., tj. 43,2%) i punktów gastronomicznych (32,4 tys.; 38,3%), oraz 8,5 tys. (10,1%) restauracji i 7 tys. (8,3%) stołówek. W porównaniu z 1999 rokiem ich ogólna liczba wzrosła o 8,7%, a z 1998 rokiem — o 19,8%. W ciągu ostatnich dwóch lat odnotowano przyrost wszystkich rodzajów zakładów gastronomicznych. Najbardziej wzrosła liczba restauracji: o 57,6%, i stołówek: o 39,5%. Liczby stołówek i punktów gastronomicznych wzrosły odpowiednio o 17% i 12%.

Dotychczasowe procesy prywatyzacji i urynkwiania polskiej gospodarki znajdują odzwierciedlenie w strukturze własnościowej placówek gastronomicznych. W 2000 r. udział prywatnych placówek kształtował się na poziomie około 96%. Największy był udział barów (98,7%), restauracji (98,2%) i punktów gastronomicznych (97,8%), najmniejszy zaś stołówek (72,8%). W ostatnich dwóch latach udział prywatnych placówek gastronomicznych zwiększył się ogółem nieznacznie, zaledwie o 0,4 pkt., podobnie jak barów i punktów gastronomicznych. Pamiętajmy jednak, że w 1998 r. udział prywatnych placówek ogółem i tak był wysoki (95,6%); to samo odnosi się do barów i punktów gastronomicznych (odpowiednio 98,5% i 97,6%). Znacząco zwiększył się natomiast udział prywatnych stołówek: o 7,6%. Wzrost udziału prywatnego sektora w grupie barów, stołówek i punktów gastronomicznych to efekt powstania nowych placówek: w tym okresie przybyło zarówno zakładów prywatnych, jak i sektora publicznego. Wyjątkiem jest grupa restauracji: o 19% zmalała liczba restauracji sektora publicznego, wzrosła zaś o 60,4% liczba restauracji prywatnych. Jednak efekt tego rodzaju przeobrażeń strukturalnych był niewielki, gdyż łącznie wzrost udziału prywatnych restauracji wyniósł zaledwie 1,7 pkt. (tab. 1).

W 2000 r. przychody z działalności gastronomicznej wyniosły około 15,6 mld zł. W kwocie tej 49% pochodzi z produkcji gastronomicznej, 46,8% ze sprzedaży towarów handlowych; resztę — tj. 4,2%, stanowią przychody z pozostałej działalności. Warto podkreślić, że 27,3% przychodów pochodzi ze sprzedaży napojów alkoholowych i tytoniowych. Dochody sektora prywatnego całej branży gastronomicznej kształtowały się w wysokości 14,8 mld zł (ok. 95% przychodów ogółem).

W ciągu ostatnich dwóch lat przychody całej branży gastronomicznej wzrosły o 26,4%, w tym sektora publicznego o 19,8%, prywatnego zaś o 26,7%. Najbardziej wzrosły przychody z pozostałej działalności: o 52,7%, przy czym sektora publicznego o 16,5%, prywatnego zaś o 56,4%. Znacząco wzrosły też przychody z produkcji gastronomicznej: o 30,6%, w tym sektora publicznego o 18,5%, prywatnego zaś o 31,7%. W mniejszym stopniu wrosły przychody ze sprzedaży towarów: o 20%, w tym sektora publicznego o 24,6%, a prywatnego — o 20,3%. Podobny wzrost przychodów odnotowano ze sprzedaży napojów alkoholowych: o 20%, w tym sektora publicznego zaledwie o 11,4%, prywatnego zaś o 20,2% (tab. 2).

Przedstawione dane wskazują, że branża gastronomiczna jest rozwijającą się dziedziną usług, której oferta jest znaczącym elementem składowym polskiego produktu turystycznego. Ponadto analizując

rozwój gastronomii w Polsce po 1989 r., zauważyć można korzystne zmiany nie tylko ilościowe i strukturalne, ale co warto szczególnie podkreślić — także jakościowe. Poprawa w tej dziedzinie usług dotyczy m. in. wystroju lokali, standardu wyposażenia, kultury obsługi, jakości i wyboru oferowanych potraw.

III. Baza gastronomiczna w turystycznych obiektach noclegowych w 2000 roku

1. Wielkość i struktura rodzajowa zasobów noclegowych Polski

Według danych GUS, z końcem lipca 2000 r. w Polsce funkcjonowało 8 626 turystycznych obiektów noclegowych, które oferowały łącznie 670,8 tys. miejsc, w tym 328,2 tys. (48,9%) całorocznych. Zróżnicowanie ilościowe i rodzajowe tych zasobów oraz ich udział w zasobach ogólnokrajowych ilustruje tabela 3. W dalszym ciągu w krajowych zasobach noclegowych decydujące znaczenie odgrywają ośrodki wczasowe, których w 2000 r. funkcjonowało 2079 (24,1% w skali kraju), w tym 641 (30,8%) całorocznych. Łącznie ośrodki wczasowe oferowały gościom 195,2 tys. miejsc noclegowych (29,1% wszystkich miejsc w kraju), w tym tylko 30,8% całorocznych. Pod względem liczby obiektów noclegowych wyróżnia się również grupa „innych obiektów wykorzystywanych do turystyki”: 1519 obiektów (17,6%), w tym 1176 (77,4%) całorocznych. W porównaniu z ośrodkami wczasowymi oferowały one jednak znacznie mniej miejsc noclegowych, bo tylko 83,7 tys. (12,5%), w tym 52,1 tys. (62,3%) całorocznych.

Od kilku lat w polskiej gospodarce turystycznej rośnie znaczenie hoteli. W sprawozdawczości statystycznej z 2000 roku odnotowano 924 hotele, które oferowały około 95,1 tys. miejsc, co stanowi 14,2% turystycznych zasobów noclegowych kraju i 28,8% całorocznych. Spośród pozostałych rodzajów bazy noclegowej pod względem liczby obiektów i oferowanych miejsc wyróżniają się ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (497 obiektów, 48,8 tys. m.n., w tym 33,8 tys. całorocznych), ośrodki kolonijne (245 obiektów, 34,5 tys. m.n., w tym 5,1 tys. całorocznych), zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych (514 obiektów, 31,5 tys. m.n., w tym tylko 2,1 tys. całorocznych), zakłady uzdrowiskowe (140 obiektów, 25,4 tys. m.n., w tym 23,9 tys. całorocznych) oraz schroniska młodzieżowe, pełniące ważną funkcję obsługi turystyki młodzieży (457 obiektów, 23 tys. m.n., w tym 9,8 tys. całorocznych), i pensjonaty (409 obiektów, 20,6 tys. m. n., w tym 18,3 tys. całorocznych). Zwraca przy tym uwagę malejąca rola domów wycieczkowych: w 200 roku odnotowano zaledwie 179 tego rodzaju obiektów, liczących 12,2 tys. miejsc, w tym 1,7 tys. całorocznych. Wśród innych rodzajów obiektów warto wymienić ofertę campingów i pól biwakowych: odpowiednio 171 i 339 obiektów liczących 29,8 tys. i 46,5 tys. miejsc noclegowych. Pamiętajmy jednak, że zarówno campingi, jak i pola biwakowe oferują noclegi na terenach przygotowanych do ustawienia namiotu lub przyczepy campingowej, a podana w tabeli 3 „liczba miejsc noclegowych” określa funkcjonalną pojemność tych terenów, nie zaś liczbę miejsc w pomieszczeniach.

Z tabeli 4 wynika, że zróżnicowanie wielkości zasobów bazy noclegowej w poszczególnych województwach jest bardzo duże: waha się w granicach od około 6,4 tys. (1%) miejsc noclegowych w opolskim i 9,8 tys. (1,5%) w świętokrzyskim, do ponad 130 tys. (19,4%) w zachodniopomorskim. Poza wojewódz-

twem zachodniopomorskim, największe zasoby noclegowe odnotowuje się w pomorskim (97,4 tys. m.n.; 14,5%), małopolskim (66,6 tys. m.n.; 9,9%), dolnośląskim (54,3 tys. m.n.; 8,1%) i warmińsko-mazurskim (48,9 tys. m.n.; 7,3%).

Pod względem liczby obiektów noclegowych kolejność omawianych województw jest nieco inna, a rozpiętości — jeszcze większe (tab. 4). Najwięcej obiektów noclegowych odnotowano również w zachodniopomorskim (1183; 13,7%), a potem w małopolskim (1055; 12,2%), najmniej zaś w opolskim (144; 1,2%) i świętokrzyskim (177; 1,9%). Poza dwoma pierwszymi województwami, największą liczbą obiektów noclegowych odznaczają się: pomorskie (977; 11,3%), dolnośląskie (880; 10,2%), wielkopolskie (680; 7,9%) i warmińsko-mazurskie (589; 6,8%).

Cechą charakterystyczną polskich zasobów noclegowych jest ich znaczące sezonowe wykorzystanie. W skali całego kraju tylko 54,4% obiektów świadczy usługi całoroczne, a udział miejsc noclegowych jest jeszcze mniejszy, gdyż wynosi zaledwie 48,9%. W poszczególnych województwach udział obiektów i miejsc noclegowych jest jednak bardzo zróżnicowany: od 87,2% w dolnośląskim, 79,1% w śląskim i 76,8% w małopolskim, do 32,1% w warmińsko-mazurskim i około 35% w pomorskim i zachodniopomorskim. Wymienione województwa cechują również podobne proporcje udziału całorocznych miejsc noclegowych: największym ich udziałem odznaczają się: dolnośląskie, śląskie i małopolskie (w granicach 82 — 80%), najmniejszym zaś — pomorskie (27,4%), warmińsko-mazurskie (29,2%) i zachodniopomorskie (31,4%). Zagadnienie to ilustrują tabele 5 i 6.

2. Wielkość i struktura rodzajowa bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych

Według stanu na 31 lipca 2000 roku w około 8,6 tys. turystycznych obiektów noclegowych objętych sprawozdawczością GUS działało 8 675 zakładów gastronomicznych, w tym 1 788 restauracji, 2 762 barów, 2 948 stolówek oraz 1 177 punktów gastronomicznych (rys. 1). Oznacza to, że w tych obiektach noclegowych funkcjonowało 21% wszystkich restauracji, 7,6% barów, 42% stolówek i 3,6% punktów, stanowiących w 2000 r. sieć placówek gastronomicznych.

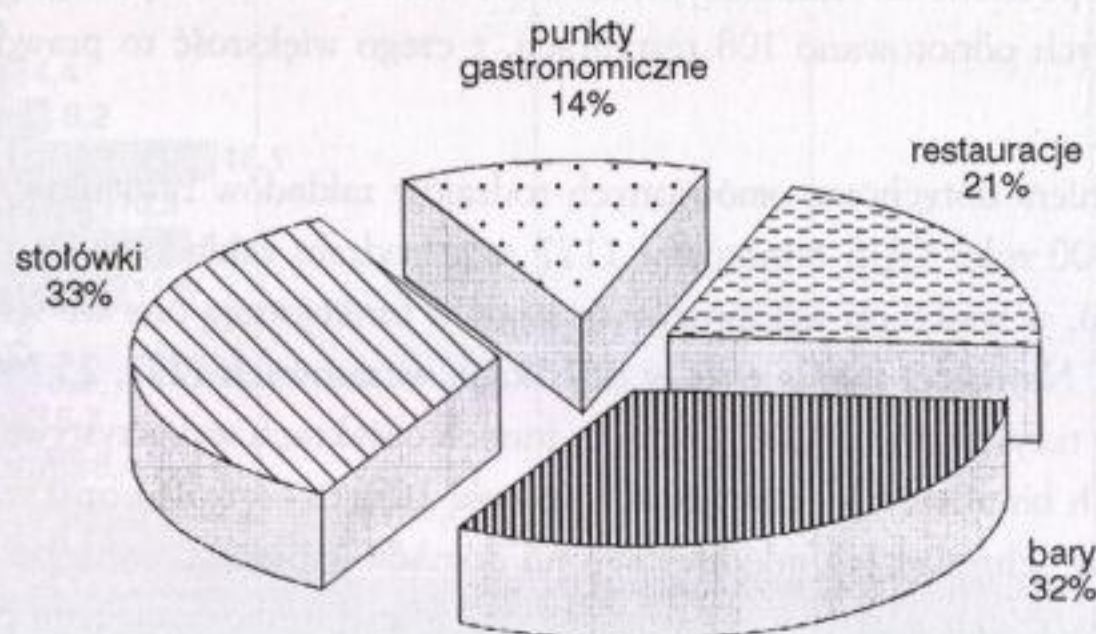
Omawiane placówki istniały we wszystkich rodzajach obiektów turystycznych (tab. 7 i 8). Z danych wynika jednak, że struktura liczbowa i rodzajowa zakładów gastronomicznych w poszczególnych rodzajach bazy noclegowej jest bardzo zróżnicowana.

Najwięcej, bo 850 restauracji (47,5%) działa w hotelach. Stosunkowo dużo jest ich również w „innych obiektach wykorzystywanych do turystyki” (350, tj. 19,6%), pensjonatach (115; 6,4%), ośrodkach czasowych (108; 6%) i motelach (93; 5,2%). Spośród pozostałych rodzajów obiektów noclegowych pod względem liczby restauracji wyróżniają się również domy wycieczkowe i zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych (po 54, tj. po 3%).

Pamiętajmy jednak, że liczba obiektów w poszczególnych rodzajach zasobów noclegowych jest bardzo zróżnicowana (tab. 3). Restauracjami najczęściej dysponują hotele i motele (odpowiednio 92% i 80,2%) oraz domy wycieczkowe (30,2%), pensjonaty (28,1%) i tzw. inne obiekty wykorzystywane do turystyki (23%). Wśród innych rodzajów zasobów noclegowych pod względem udziału obiektów z restauracjami

wyróżniają się również campingi (18,1%), domy pracy twórczej (16,1%), ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (11,5%) i zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych (10,5%).

Rys. 1 Struktura rodzajowa sieci placówek gastronomicznych w obiektach noclegowych w 2000 r.



Z 2762 barów objętych sprawozdawczością GUS najczęściej funkcjonuje w hotelach (670; 24,3%) i w ośrodkach czasowych (620; 22,4%). Stosunkowo dużo tych zakładów znajduje się również w „innych obiektach wykorzystywanych do turystyki” (330; 11,9%), w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (213; 7,7%), pensjonatach (188; 6,8%), zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych (152; 5,5%), na campingach i w domach wycieczkowych (po ok. 100 zakładów; ok. 3,7%). Działają one w około 32% obiektów noclegowych: najczęściej w hotelach (w 72,5% obiektów), na campingach (60,8%), w zakładach uzdrowiskowych, motelach i domach wycieczkowych (w granicach 55–59%), w pensjonatach (46%), ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (42,9%), zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych, ośrodkach czasowych i schroniskach (w granicach 29–30%).

W polskich obiektach noclegowych usługi żywieniowe świadczą najczęściej stolówki. Tego rodzaju zakłady gastronomiczne są pozostałością dawnego modelu organizacyjnego obsługi ruchu turystycznego, bazującego na ośrodkach czasowych lub podobnych rodzajach obiektów, które jeszcze kilka lat temu działały na zasadach niekomercyjnych. Sprawozdawczość statystyczna odnotowała w połowie 2000 roku 2 948 stolówek. Najwięcej, bo 1092 (37%), działa w ośrodkach czasowych. Oznacza to, że ponad 52% ośrodków czasowych oferuje usługi żywieniowe w takich zakładach gastronomicznych. Pamiętać należy, że w wielu miejscowościach ze stolówki jednego ośrodka czasowego korzystają goście z innych pobliskich obiektów noclegowych. Poza ośrodkami czasowymi większa liczba stolówek funkcjonuje w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (344; 11,7%), „innych obiektach wykorzystywanych do turystyki” (311; 10,5%), pensjonatach (269; 9,1%), ośrodkach kolonijnych (210; 7,1%), schroniskach młodzieżowych (161; 5,5%), zakładach uzdrowiskowych (146; 5%) oraz w kwaterach agroturystycznych (134; 4,5%) i zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych (96; 3,3%). Warto zauważyć, że usługi żywieniowe w stolówkach oferują wszystkie zakłady uzdrowiskowe, około 86% ośrodków kolonijnych, 70% ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych, prawie 66% pensjonatów, 52,5% wspomnianych wcześniej ośrodków czasowych i prawie 45% domów pracy twórczej. Stolówki ma też około 41% domów wycieczkowych i po 35% schronisk oraz schronisk młodzieżowych, co zresztą jest zgodne z wymogami kategoryzacyjnymi określonymi w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z 29 stycznia 1999 r.

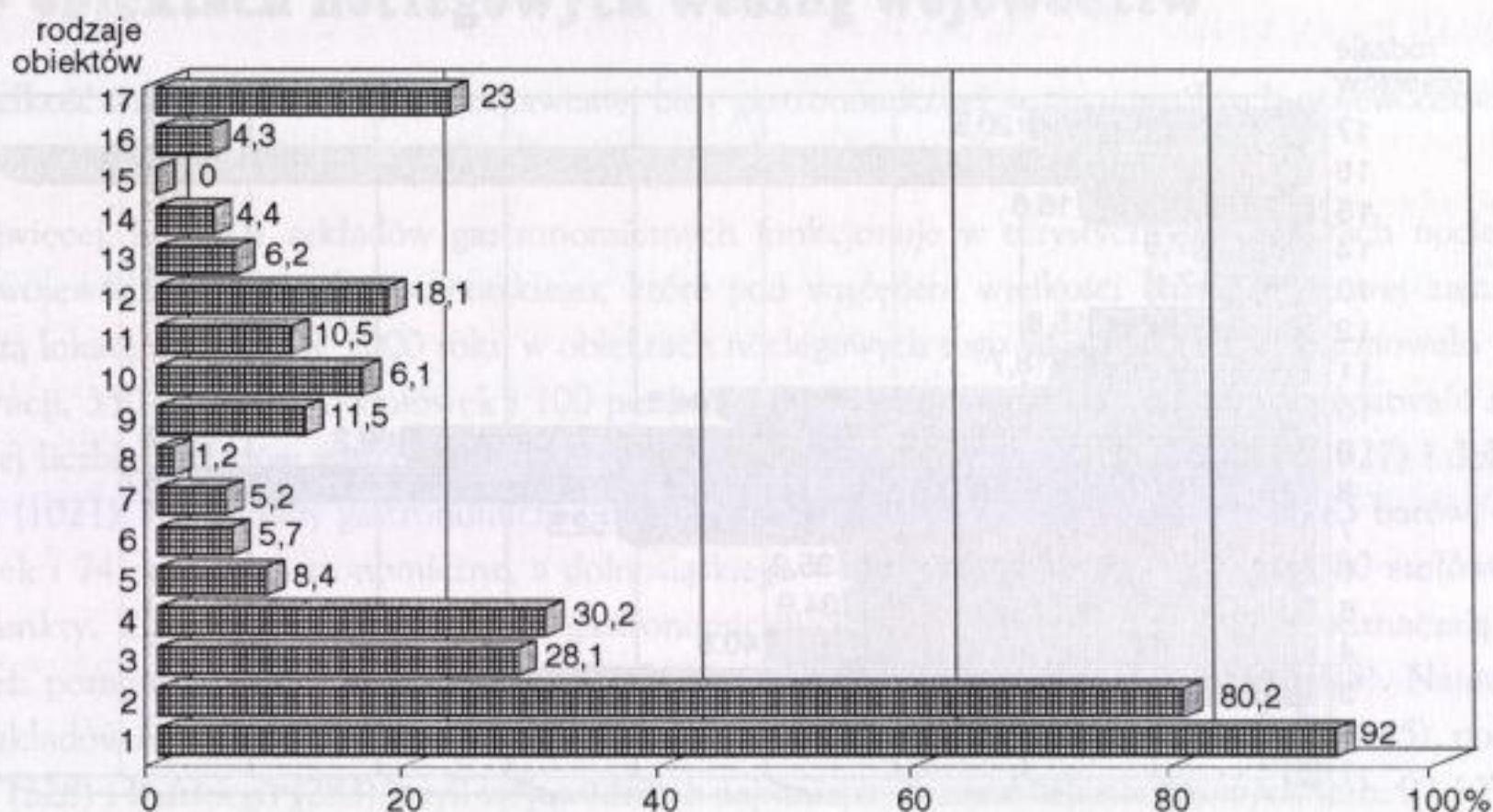
Znaczna część stołówek wyraźnie podniosła standard wyposażenia oraz zakres i jakość świadczonych usług. Różnią się one jednak zasadniczo sposobem obsługi gości od restauracji; oferują zwykle wyżywienie całodienne, w ustalonych godzinach, bez większej możliwości wyboru asortymentu potraw. Jednak niektóre stołówki, wskutek stosunkowo dużej konkurencji na rynku, już obecnie w coraz większym stopniu świadczą usługi podobne do restauracyjnych, a niektóre z nich pełnią nawet funkcje restauracji. W ośrodkach wczasowych odnotowano 108 restauracji, z czego większość to prawdopodobnie dawne stołówki.

Istotnym uzupełnieniem dotychczas omówionych rodzajów zakładów żywieniowych są tzw. punkty gastronomiczne. W 2000 roku GUS odnotował 1177 tego rodzaju zakładów. Oprócz hoteli i moteli (podobnie jak stołówki), w większym lub mniejszym stopniu funkcjonują one we wszystkich rodzajach obiektów noclegowych. Najwięcej znajduje się w ośrodkach wczasowych (297; 25,2%), zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych (206; 17,5%), „innych obiektach wykorzystywanych do turystyki” (139; 11,8%), na polach biwakowych i campingach (po ok. 100, tj. po 8,5%) oraz w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych, schroniskach młodzieżowych i domach wycieczkowych (po ok. 60, tj. po 5%). W niektórych rodzajach obiektów noclegowych są one najczęściej funkcjonującymi placówkami gastronomicznymi, co dotyczy przede wszystkim schronisk (51,8%), campingów (60,8%), zespołów ogólnodostępnych domków turystycznych (40,1%), pól biwakowych (29,5%) i ośrodków wypoczynku świątecznego (22,2%). Omówione zagadnienie ilustrują rysunki 2, 3, 4 i 5.

Wymienione w tabelach 7 i 8 rodzaje obiektów noclegowych wyraźnie się różnią pod względem liczby i struktury rodzajowej funkcjonujących w nich zakładów gastronomicznych, co świadczy nie tylko o zakresie i formach świadczonych usług gastronomicznych, ale przede wszystkim o zdolności zaspokajania podstawowych potrzeb gości. Najlepiej widać to w wypadku hoteli, moteli i częściowo domów wycieczkowych — obiektów tradycyjnie funkcjonujących na zasadach komercyjnych, które najczęściej dysponują restauracjami i barami. Druga grupa rodzajowa zasobów noclegowych to ośrodki wczasowe, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, zakłady uzdrowiskowe, ośrodki kolonijne i domy pracy twórczej — czyli obiekty do niedawna jeszcze funkcjonujące jako baza środowiskowa. Ich podstawowymi zakładami gastronomicznymi są stołówki, a istniejące tam punkty gastronomiczne i bary stanowią jedynie rozszerzenie oferty omawianych usług turystycznych.

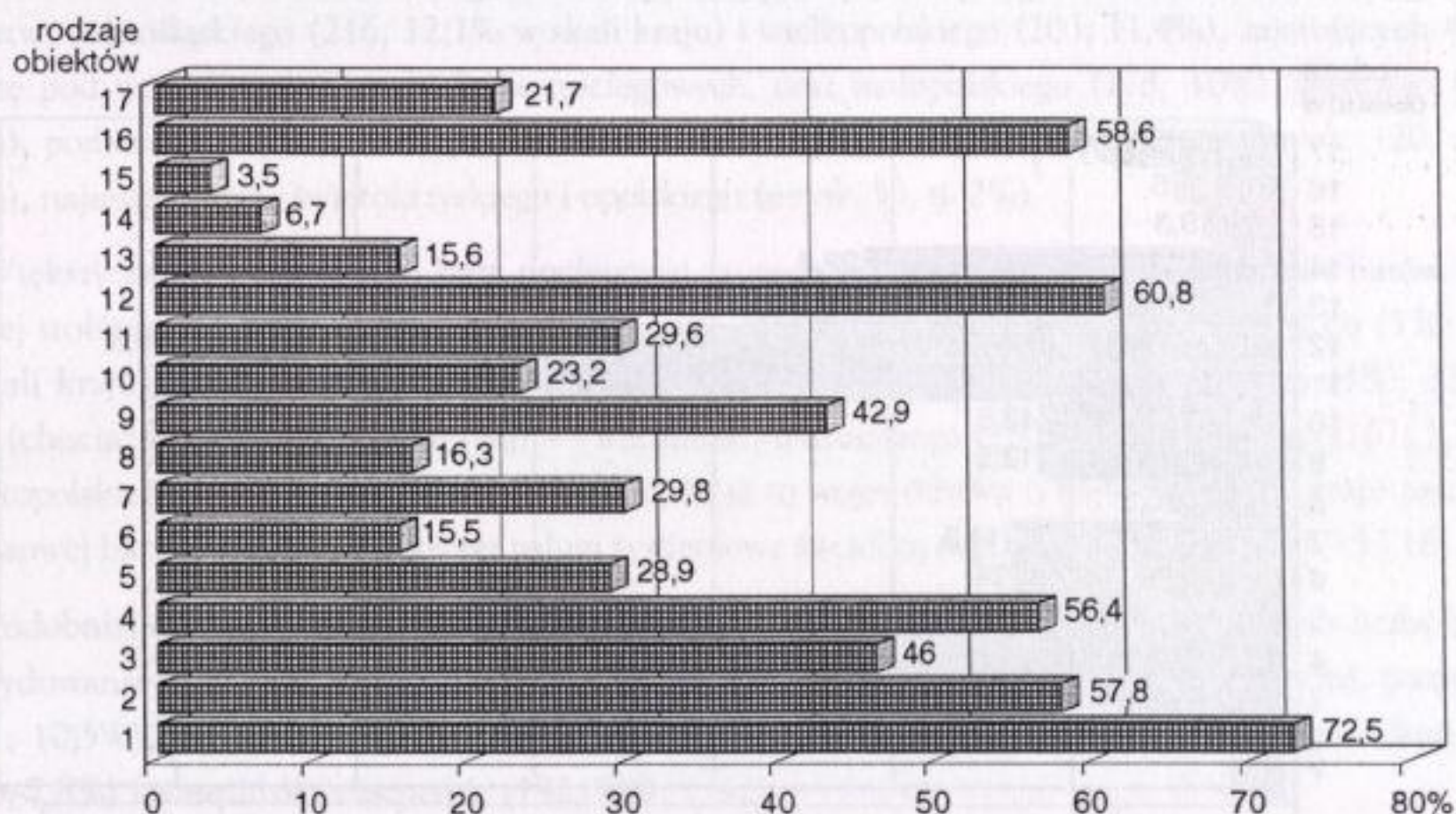
Na tle innych rodzajów obiektów turystycznych, stosunkowo najmniejszą bazą gastronomiczną dysponują „inne obiekty wykorzystywane do turystyki”, obiekty do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego oraz campingi. Nie można jednak na tej samej płaszczyźnie problemowej porównywać stanu bazy gastronomicznej pól biwakowych i kwater agroturystycznych, gdyż są to obiekty zarówno o specyficznej lokalizacji, jak pełnionych funkcjach.

Rys. 2 Udział obiektów noclegowych oferujących usługi gastronomiczne w restauracjach



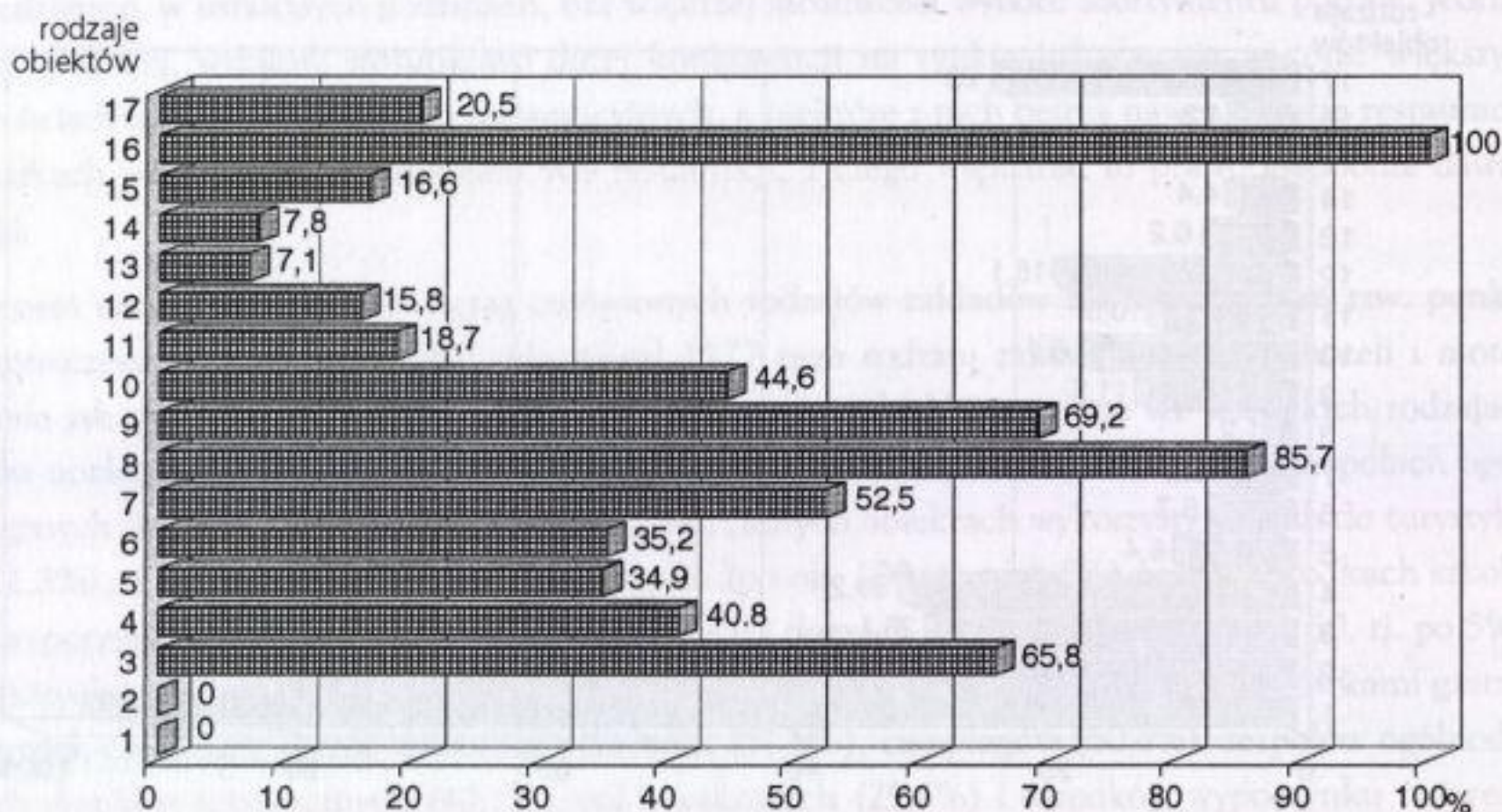
Rodzaje obiektów noclegowych: 1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki wczasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – campingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego, 15 – kwatery agroturystyczne, 16 – zakłady uzdrowiskowe, 17 – inne obiekty wykorzystywane do turystyki

Rys. 3 Udział obiektów noclegowych oferujących usługi gastronomiczne w barach



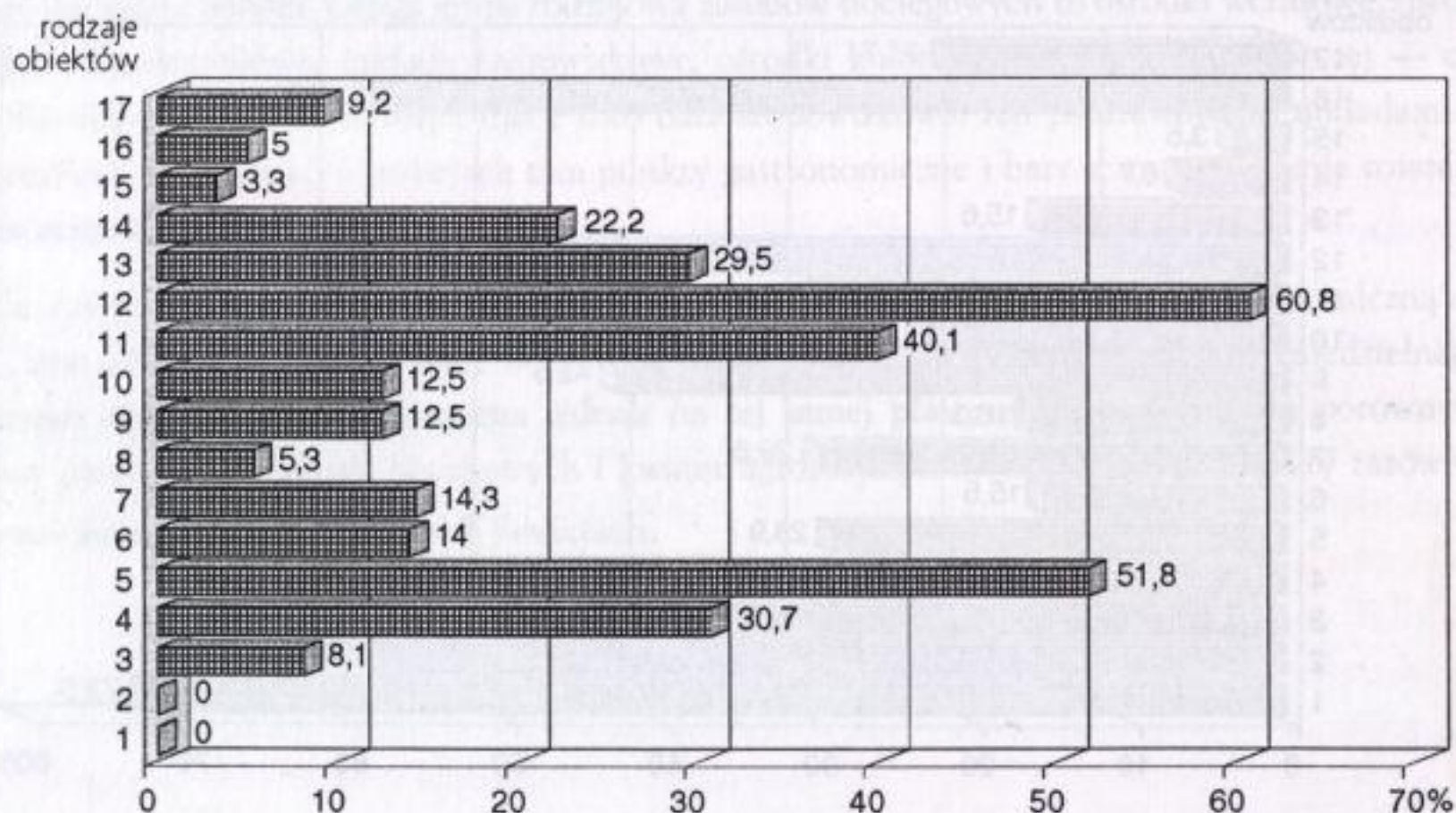
Rodzaje obiektów noclegowych: 1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki wczasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – campingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego, 15 – kwatery agroturystyczne, 16 – zakłady uzdrowiskowe, 17 – inne obiekty wykorzystywane do turystyki

Rys. 4 Udział obiektów noclegowych oferujących usługi gastronomiczne w stolówkach



Rodzaje obiektów noclegowych: 1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki wczasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – campingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego, 15 – kwatery agroturystyczne, 16 – zakłady uzdrowiskowe, 17 – inne obiekty wykorzystywane do turystyki

Rys. 5 Udział obiektów noclegowych dysponujących punktami gastronomicznymi



Rodzaje obiektów noclegowych: 1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki wczasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – campingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego, 15 – kwatery agroturystyczne, 16 – zakłady uzdrowiskowe, 17 – inne obiekty wykorzystywane do turystyki

3. Zróżnicowanie przestrzenne bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych według województw

Wielkość i struktura rodzajowa omawianej bazy gastronomicznej w poszczególnych województwach są w dużym stopniu zależne od wielkości i struktury ich zasobów noclegowych.

Najwięcej, bo 1101 zakładów gastronomicznych funkcjonuje w turystycznych obiektach noclegowych województwa zachodniopomorskiego, które pod względem wielkości bazy noclegowej zajmuje pierwszą lokatę w kraju. W 2000 roku w obiektach noclegowych tego województwa funkcjonowało 121 restauracji, 350 barów, 530 stołówek i 100 punktów gastronomicznych. Następne województwa o największej liczbie zakładów gastronomicznych w obiektach noclegowych to małopolskie (1 027) i dolnośląskie (1021). Na zakłady gastronomiczne małopolskiego składają się: 178 restauracji, 285 barów, 490 stołówek i 74 punkty gastronomiczne, a dolnośląskiego — 216 restauracji, 271 barów, 380 stołówek i 154 punkty. Znaczącą liczbą zakładów gastronomicznych w obiektach noclegowych odznaczają się również: pomorskie (955), wielkopolskie (735), śląskie (627) i warmińsko-mazurskie (578). Najmniej tych zakładów funkcjonuje w obiektach turystycznych: opolskiego (117), świętokrzyskiego (145), podlaskiego (228) i łódzkiego (283), czyli województw o najmniejszych zasobach noclegowych (tab. 9 i 10).

Z analizy danych przedstawionych w tabelach wynika, że nie występuje bezpośrednia zależność między liczbą zakładów gastronomicznych (zwłaszcza restauracji) a wielkością turystycznych zasobów noclegowych. Istotne czynniki to przede wszystkim struktura rodzajowa bazy noclegowej, sezonowość jej użytkowania oraz funkcje turystyczne. Zagadnienie to warto prześledzić, analizując liczbę zakładów gastronomicznych w poszczególnych grupach rodzajowych (tab. 11–18).

W wartościach bezwzględnych, najwięcej restauracji funkcjonuje w obiektach turystycznych województw: dolnośląskiego (216; 12,1% w skali kraju) i wielkopolskiego (203; 11,4%), zajmujących 4. i 5. lokatę pod względem liczby obiektów noclegowych, oraz małopolskiego (178; 10%), śląskiego (172; 9,6%), pomorskiego (141; 7,9%), warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego (po ok. 120, tj. po 6,9%), najmniej zaś — świętokrzyskiego i opolskiego (po ok. 30, tj. 2%).

Większy związek z zasobami bazy noclegowej zauważa się w odniesieniu do stołówek i barów. Najwięcej stołówek funkcjonuje w obiektach noclegowych województw: zachodniopomorskiego (530; 18% w skali kraju), małopolskiego (490; 16,6%), pomorskiego (412; 14%) i dolnośląskiego (380; 12,9%) oraz (choć dwu-, trzykrotnie mniej) — warmińsko-mazurskiego (195; 5,3%), śląskiego (167; 5,7%) i wielkopolskiego (156; 5,3%). Warto zauważyć, że są to województwa o największych w kraju zasobach wczasowej bazy noclegowej, w której usługi żywieniowe świadczą najczęściej stołówki (tab. 15 i 16).

Podobnie, chociaż nie identycznie kształtuje się rozkład liczbowy barów. Pod względem liczby barów zdecydowanie wyróżniają się województwa: zachodniopomorskie (350; 12,7% w skali kraju), pomorskie (291; 10,5%), małopolskie (285; 10,3%), dolnośląskie (271; 9,8%), śląskie (221; 8%), wielkopolskie (216; 7,8%) i warmińsko-mazurskie (193; 7%).

Spśród 1177 punktów gastronomicznych funkcjonujących w obiektach noclegowych najwięcej znajduje się województwach: wielkopolskim (160; 13,6%), dolnośląskim (154; 13,1%), pomorskim (111; 9,4%), zachodniopomorskim (100; 8,5%) oraz kujawsko-pomorskim (95; 8,1%) i lubuskim (88; 7,5%). W tym wypadku nie widać większego związku między wielkością i strukturą rodzajową zasobów noclegowych województw a liczbą funkcjonujących tam punktów gastronomicznych.

Operowanie wyłącznie wartościami bezwzględными, określającymi liczbę działających w obiektach noclegowych zakładów gastronomicznych, nie odzwierciedla dostatecznie zjawiska, gdyż jak uprzednio wykazano, poszczególne województwa różnią się pod względem wielkości zasobów noclegowych i ich struktury rodzajowej. Korzystniejszym parametrem ilustrującym omawiane zagadnienie jest miara względna, określająca udział obiektów noclegowych dysponujących poszczególnymi rodzajami zakładów gastronomicznych (tab.9).

Z analizy danych wynika, że udział obiektów noclegowych dysponujących restauracjami w poszczególnych województwach jest bardzo zróżnicowany: zawiera się w przedziale od 10,2% w zachodniopomorskim i 14,4% w pomorskim do 39,6% w mazowieckim. Poza mazowieckim, najwyższe wskaźniki odnotowano również w śląskim (29,9%), opolskim (31,7%), łódzkim (30,6%), wielkopolskim (29,9%), lubuskim (25,2%) i dolnośląskim (24,5%). Oprócz lubuskiego, są to województwa o podobnej strukturze rodzajowej turystycznych zasobów noclegowych. Jej cechą charakterystyczną jest większy udział obiektów hotelarskich, do których zgodnie z zaleceniami klasyfikacyjnymi WTO, zalicza się hotele, motele i pensjonaty.

Warto przypomnieć, że zgodnie z wymogami kategoryzacyjnymi, hotele i motele powinny oferować gościom usługi gastronomiczne właśnie w restauracjach. Z tabel 11 i 12 wynika, że sytuacja ta w poszczególnych województwach przedstawia się bardzo różnie. Tylko w dwóch spośród szesnastu województw: mazowieckim i małopolskim, wszystkie hotele ujęte sprawozdawczością KT-1 oferowały swoim gościom usługi gastronomiczne w restauracjach. Najmniejszy udział hoteli z restauracjami odnotowano w lubuskim (71,1%) i kujawsko-pomorskim (75,5%). W pozostałych udział ten kształtuje się na poziomie 90–95%.

Z analizy danych zawartych w tabelach 11 i 12 wynika również, że w porównaniu z hotelami, stopień wyposażenia moteli poszczególnych województw w restauracje jest jeszcze bardziej zróżnicowany: zawiera się w granicach od 37,5% w świętokrzyskim, 40% w podlaskim i 44% w małopolskim, do 100% w lubuskim, mazowieckim, opolskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim. Zauważa się przy tym znaczący związek podstawowego układu komunikacyjnego kraju (a zatem popytu na usługi noclegowe i gastronomiczne moteli) ze stopniem wyposażenia moteli w restauracje. Warto również odnotować w niektórych województwach (mazowieckim, wielkopolskim i kujawsko-pomorskim) dość znaczący, bo w granicach 88,9–66,7% udział pensjonatów oferujących usługi gastronomiczne w restauracjach. Województwa te odznaczają się jednak stosunkowo niewielkimi tego rodzaju zasobami turystycznymi. Natomiast w tych województwach, w których pensjonaty stanowią znaczącą część zasobów noclegowych, takich jak dolnośląskie i małopolskie, usługi gastronomiczne oferuje 8–10% pensjonatów, w śląskim i zachodniopomorskim po około 35%, a w warmińsko-mazurskim najwięcej, bo aż 54,3%. Częściej usługi gastronomiczne w restauracjach oferują pensjonaty zlokalizowane w województwach o większej sezonowości wykorzystania turystycznego, czego przykładem jest warmińsko-mazurskie.

W obiektach hotelarskich częściej niż w pozostałych rodzajach bazy noclegowej funkcjonują również zakłady gastronomiczne ujmowane w grupie barów (tab. 13 i 14). Najczęściej tego rodzaju zakłady znajdują się w zasobach turystycznych województw: łódzkiego (45,7%), śląskiego (41,2%), kujawsko-pomorskiego (40,4%), mazowieckiego (39,9%), lubuskiego (37,1%) i opolskiego (35,6%).

Warto odnotować, że województwa o największych zasobach noclegowych (określonych zarówno liczbą obiektów, jak liczbą miejsc) i rozwiniętych funkcjach pobytowej turystyki wypoczynkowej: zachodniopomorskie, pomorskie i małopolskie, odznaczają się stosunkowo niskim (w granicach 10–17%) udziałem obiektów noclegowych dysponujących restauracjami. Z tabel 15 i 16 wynika, że przeważnie te ostatnie województwa odznaczają się większymi wskaźnikami udziału obiektów noclegowych wyposażonych w stołówki.

Tak więc do województw o najwyższym udziale obiektów noclegowych, w których usługi gastronomiczne oferowane są w stołówkach, należą: małopolskie (46,4%), zachodniopomorskie (44,8%), dolnośląskie (43,2%), pomorskie (42,2%), warmińsko-mazurskie (33,1%) i śląskie (31,2%); o najniższym — lubelskie, lubuskie, mazowieckie, opolskie, podkarpackie i wielkopolskie (w granicach 20–23%). Widać dość wyraźną korelację między strukturą rodzajową zasobów noclegowych poszczególnych województw a ich wyposażeniem w różnego rodzaju obiekty gastronomiczne: im większy udział obiektów hotelarskich, tym większy udział restauracji, a im większy udział obiektów funkcjonalnie związanych z obsługą pobytowej turystyki wypoczynkowej (ośrodków wczasowych, ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych, zakładów uzdrowiskowych lub podobnych obiektów), tym większy udział stołówek.

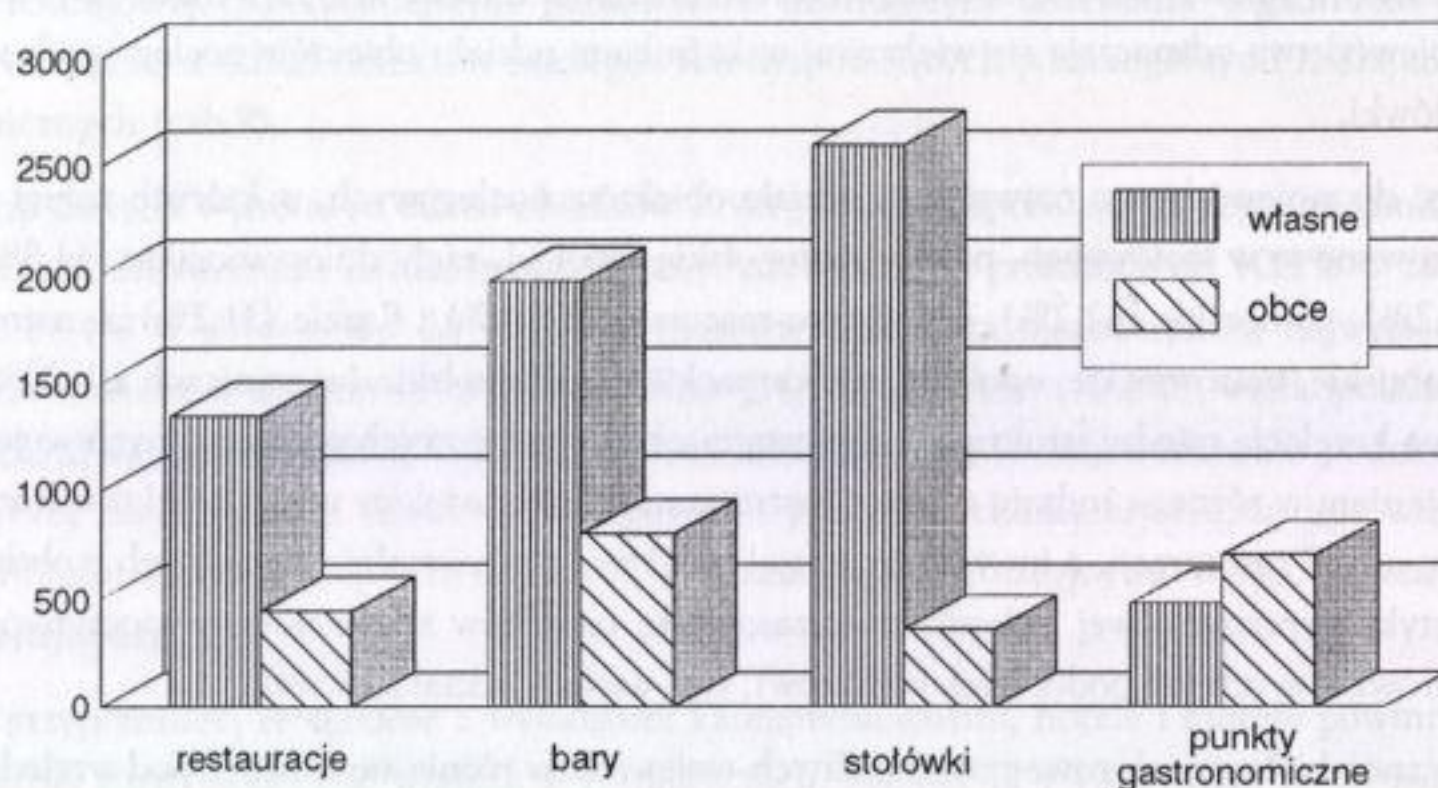
Turystyczne obiekty noclegowe poszczególnych województw różnią się również pod względem wyposażenia w punkty gastronomiczne. Z tabel 17 i 18 wynika, że w kraju zaledwie 13,6% obiektów turystycznych oferuje usługi w tego rodzaju placówkach. Największy ich udział (w przedziale 22–28%) odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim, lubuskim, opolskim i wielkopolskim, a najniższy — w małopolskim, mazowieckim i zachodniopomorskim (poniżej 10%).

4. Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych

Określenie struktury podmiotowej zakładów gastronomicznych funkcjonujących w obiektach noclegowych jest trudne, gdyż statystyki nie ujmują tego zagadnienia jednoznacznie i kompleksowo. W odniesieniu do zakładów gastronomicznych objętych sprawozdawczością GUS zastosowano tylko podział na zakłady gastronomiczne „własne”, czyli prowadzone przez te same podmioty gospodarcze, które świadczą usługi noclegowe, oraz „obce” — prowadzone przez inne podmioty gospodarcze, nie związane ze świadczeniem usług noclegowym w danym obiekcie.

Z analizy danych wynika, że z ogólnej liczby 1788 restauracji działających w obiektach noclegowych, tylko 24,6% to „restauracje obce”. Podobny udział obcych podmiotów odnotowano jeśli chodzi o bary (28,8%). W wypadku punktów gastronomicznych ich udział jest dwukrotnie wyższy: na poziomie około 60%. Zupełnie inaczej kształtuje się udział obcych podmiotów w prowadzeniu stołówek. Zaledwie 12% tego rodzaju zakładów gastronomicznych, które w dużym stopniu działają w obiektach o funkcjach obsługi turystyki wypoczynkowej (ośrodki wczasowe, szkoleniowo-wypoczynkowe, kolonijne i domy pracy twórczej), to stołówki obcych podmiotów gospodarczych (tab. 19, rys. 6).

Rys. 6 Struktura ilościowa i rodzajowa bazy gastronomicznej funkcjonującej w obiektach noclegowych według rodzaju podmiotu prowadzącego działalność



Udział obcych podmiotów gospodarczych świadczących usługi gastronomiczne w restauracjach warto przeanalizować w tych rodzajach zasobów noclegowych, w których stanowią znaczący potencjał obsługi. Spośród 440 restauracji prowadzonych przez inne podmioty gospodarcze, 155 funkcjonuje w hotelach, przy czym stanowią one zaledwie 18,2% wszystkich restauracji hotelowych. Podobny udział obcych podmiotów w prowadzeniu restauracji odnotowano również w „innych obiektach wykorzystywanych do turystyki” (21,7%). W motelach i pensjonatach ich udział jest o wiele mniejszy: kształtuje się na poziomie 4,3% i 8,7%. Zdecydowanie większy udział obcych podmiotów odnotowano w prowadzeniu restauracji zlokalizowanych w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (33,3%), ośrodkach wczasowych (48,1%) i w zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych (51,9%).

Podobnie zróżnicowany jest udział obcych podmiotów gospodarczych w prowadzeniu barów. W hotelach i w ośrodkach wczasowych, tj. obiektach dysponujących największą liczbą tego rodzaju zakładów gastronomicznych, udział obcych podmiotów kształtuje się na poziomie około 18% i 27%, podobnie w „innych obiektach wykorzystywanych do turystyki”. Natomiast w pensjonatach, gdzie funkcjonują 172 bary, udział obcych podmiotów to niecałe 9%, a w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (165 barów) — 23%.

Udział podmiotów obcych w świadczeniu usług gastronomicznych w stołówkach jest stosunkowo mało zróżnicowany w zależności od rodzaju obiektów noclegowych: najczęściej kształtuje się na poziomie 5–15%. W ośrodkach wczasowych, gdzie usługi gastronomiczne są najczęściej oferowane w tego rodzaju zakładach, wynosi 12%, w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych i pensjonatach — odpowiednio 5% i 3%, w „innych obiektach wykorzystywanych do turystyki” i domach wycieczkowych — po 14%. Wyjątkiem są jedynie ośrodki wypoczynku świątecznego, gdzie udział podmiotów obcych wynosi aż około 71%, przy czym należy pamiętać, że wyposażenie tego rodzaju obiektów turystycznych w stołówki jest znikome.

Podmioty gospodarcze prowadzące obiekty noclegowe nie wykazują większego zainteresowania świadczeniem usług żywieniowych w punktach gastronomicznych. Spośród 1177 tego rodzaju zakładów,

prawie 60% prowadzoną obce jednostki. Największy udział obcych punktów gastronomicznych odnotowano w schroniskach młodzieżowych (90%), ośrodkach wypoczynku świątecznego (86%), domach pracy twórczej (85%). W ośrodkach czasowych, w których funkcjonuje prawie 25% wszystkich punktów gastronomicznych, ponad połowa jest prowadzona przez obce podmioty gospodarcze.

Udział obcych podmiotów gospodarczych prowadzących usługi gastronomiczne w obiektach noclegowych jest zróżnicowany w zależności od rodzaju zakładu gastronomicznego (tab. 20). Z analizy danych wynika, że poszczególne województwa są najmniej zróżnicowane pod względem udziału obcych podmiotów prowadzących stołówki. Z wyjątkiem wielkopolskiego (35%), udział ten zawiera się w granicach od 2,5% w dolnośląskim do 19% w kujawsko-pomorskim. Najmniejszy udział obcych podmiotów prowadzących stołówki cechuje województwa o największych zasobach bazy noclegowej, zwłaszcza użytkowanej całorocznie (dolnośląskie, małopolskie i śląskie).

Niewiele większe zróżnicowanie obcych podmiotów odnotowuje się w wypadku restauracji i barów. Jeśli chodzi o restauracje, udział ten zawiera się w granicach od 14% w województwach śląskim, małopolskim i lubelskim do 35% w małopolskim, przy czym najmniejszym udziałem, poza małopolskim, odznaczają się: dolnośląskie, podlaskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie (poniżej 20%). Co się tyczy barów, rozpiętości są większe: w granicach od 16% — w województwie śląskim, do 40–45% w kujawsko-pomorskim, łódzkim, podkarpackim, podlaskim i wielkopolskim. Poza śląskim, najmniejszym udziałem obcych podmiotów w prowadzeniu barów odznaczają się również pomorskie i dolnośląskie (ok. 20%).

Jak już wcześniej wspomniano, podmioty gospodarcze świadczące usługi noclegowe (w tym również gestorzy bazy), nie wykazują większego zainteresowania prowadzeniem we własnym zakresie punktów gastronomicznych (zaledwie 40%). Jednak w poszczególnych województwach zainteresowanie tym rodzajem gastronomii jest bardzo zróżnicowane: waha się od 71% w dolnośląskim i 58% w małopolskim do 20% w świętokrzyskim i około 24% w opolskim i wielkopolskim. Można zauważyć, że im wyższy poziom rozwoju funkcji turystycznych w województwie, tym mniejszy udział obcych podmiotów gospodarczych w świadczeniu tego rodzaju usług gastronomicznych w obiektach noclegowych.

Podsumowanie

W 2000 r. w Polsce działało około 84,3 tys. zakładów gastronomicznych (stałych i sezonowych). W porównaniu z 1999 rokiem ich ogólna liczba wzrosła o 8,7%, a z 1998 rokiem — o 19,8%. W ostatnich dwóch latach odnotowano przyrost wszystkich rodzajów zakładów gastronomicznych. Najbardziej wzrosła liczba restauracji (o 57,6%) i stolówek: (o 39,5%). Liczby stolówek i punktów gastronomicznych wzrosły odpowiednio o 17% i 12%.

Dotychczasowe procesy prywatyzacji i urynkowania polskiej gospodarki znajdują odzwierciedlenie w strukturze własnościowej placówek gastronomicznych. W 2000 r. udział prywatnych placówek wynosił około 96%, w tym największy był barów (98,7%), restauracji (98,2%) i punktów gastronomicznych (97,8%), najmniejszy zaś — stolówek (72,8%). Odnotowany w ostatnich dwóch latach wzrost udziału prywatnych barów, stolówek i punktów gastronomicznych to efekt przyrostu nowych placówek. W tym okresie przybyły zarówno prywatne zakłady gastronomiczne, jak sektora publicznego. Wyjątkiem jest grupa restauracji: zmalała liczba restauracji sektora publicznego, a wzrosła — prywatnego.

W 2000 r. przychody z działalności gastronomicznej wyniosły około 15,6 mld zł i były o 26,4% większe niż w 1998 r. W kwocie tej 49% pochodziło z produkcji gastronomicznej, 46,8% ze sprzedaży towarów handlowych. Resztę, to jest 4,2%, stanowiły przychody z pozostałej działalności. Warto podkreślić, że 27,3% przychodów pochodziło ze sprzedaży napojów alkoholowych i tytoniowych. Dochody sektora prywatnego branży gastronomicznej kształtowały się w wysokości 14,8 mld zł (ok. 95% przychodów ogółem).

Przedstawione dane wskazują, że branża gastronomiczna jest rozwijającą się dziedziną usług, której oferta jest znaczącym elementem składowym polskiego produktu turystycznego. Ponadto analizując rozwój gastronomii w Polsce po 1989 r., zauważyć można korzystne zmiany nie tylko ilościowe i strukturalne, ale co warto szczególnie podkreślić, także jakościowe. Poprawa w tej dziedzinie usług dotyczy m. in. wystroju lokali, standardu wyposażenia, kultury obsługi, jakości i wyboru oferowanych potraw.

Wprowadzone przez GUS w 2000 r. zmiany w zakresie sprawozdawczości KT-1, polegające na nie-ujmowaniu w statystyce turystyki pokoi gościnnych, oraz zmiany w zaszeregowaniu rodzajowym niektórych obiektów turystycznych, uniemożliwiły przeprowadzenie analizy zmian w stanie zasobów omawianej bazy gastronomicznej.

Według stanu na 31 lipca 2000 roku w ponad 8,6 tys. turystycznych obiektów noclegowych objętych sprawozdawczością KT-1, działało 8675 zakładów gastronomicznych, w tym 1788 restauracji, 2762 barów, 2948 stolówek oraz 1177 punktów gastronomicznych.

Przeprowadzone analizy wykazały, że poszczególne rodzaje obiektów noclegowych dość wyraźnie się różnią pod względem liczby i struktury rodzajowej funkcjonujących tam zakładów gastronomicznych, co świadczy nie tylko o zakresie i formach świadczonych usług gastronomicznych, ale przede wszystkim o zdolności zaspokajania podstawowych potrzeb gości. Najwyraźniej widać to w hotelach, motelach i czę-

ściowo domach wycieczkowych — obiektach tradycyjnie działających na zasadach komercyjnych, które najczęściej dysponują restauracjami i baremi. Druga grupa rodzajowa zasobów noclegowych to ośrodki wczasowe, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, zakłady uzdrowiskowe, ośrodki kolonijne i domy pracy twórczej — czyli obiekty do niedawna jeszcze funkcjonujące jako baza środowiskowa; tam podstawowymi zakładami gastronomicznymi są stołówki, a punkty gastronomiczne i bary stanowią tylko rozszerzenie oferty omawianych usług turystycznych.

Analizy nie wykazały bezpośredniej zależności między liczbą zakładów gastronomicznych a wielkością zasobów noclegowych. Istotnymi czynnikami są natomiast struktura rodzajowa zasobów noclegowych oraz ich funkcje turystyczne.

Przedstawione w niniejszym opracowaniu dane statystyczne są merytorycznie zawężone, gdyż dotyczą wyłącznie liczby obiektów gastronomicznych, z pominięciem oferowanych miejsc konsumenckich. Ukazują jednak zróżnicowanie strukturalne i przestrzenne tych zasobów oraz ich powiązanie z różnego rodzaju obiektami turystycznej bazy noclegowej.

Tabela 2

Przychody z działalności gastronomicznej w 2000 r. (w cenach bieżących)

Rodzaje przychodów		Wartość przychodów w mln zł		
a — 2000 r.		ogółem	sektor własnościowy	
b — 1999 r.			publiczny	prywatny
c — 1998 r. = 100				
Przychody ogółem	a	15587,2	779,4	14807,8
	b	112,8	110,2	113,0
	c	126,4	119,8	126,7
Ze sprzedaży towarów	a	7293,5	193,3	7100,2
	b	111,9	110,1	112,0
	c	120,4	124,6	120,3
w tym:	a	4259,5	85,0	4174,5
ze sprzedaży napojów	b	104,5	103,0	104,5
alkoholowych i tytoniowych	c	120,0	111,4	120,2
Z produkcji gastronomicznej	a	7653,3	540,9	7112,4
	b	113,1	110,2	113,3
	c	130,6	118,5	131,7
Z pozostałej działalności	a	640,4	45,2	595,2
	b	121,1	110,8	121,9
	c	152,7	116,5	156,4

Źródło: Rynek wewnętrzny. Informacje i opracowania statystyczne. Warszawa GUS 2001. Obliczenia własne.

Tabela 3
Struktura rodzajowa i liczbowo zasobów turystycznej bazy noclegowej w Polsce w 2000 r.

Rodzaje obiektów	Obiekty				Miejsca noclegowe					
	ogółem	% w skali kraju	cało- roczne	% cało- rocznych w skali kraju	% cało- rocznych wg rodzaju	ogółem	% w skali kraju	cało- -roczne	% cało- rocznych w skali kraju	% cało- rocznych wg rodzaju
Ogółem	8626	100	4689	100	54,4	670828	100	328216	100	48,9
Hotele	924	10,7	922	19,7	99,8	95095	14,2	94489	28,8	99,4
Motele	116	1,3	116	2,5	100	5733	0,9	5635	1,7	98,3
Pensjonaty	409	4,7	372	7,9	91	20648	3,1	18349	5,6	88,9
Domy wycieczkowe	179	2,1	159	3,4	88,8	12209	1,8	10744	3,3	88
Schroniska	83	1	79	1,7	95,2	4034	0,6	3768	1,1	93,4
Schroniska młodzieżowe	457	5,3	162	3,5	35,4	23019	3,4	9753	3	42,4
Ośrodki wczasowe	2079	24,1	641	13,7	30,8	195242	29,1	60182	18,3	30,8
Ośrodki kolonijne	245	2,8	55	1,2	22,4	34516	5,1	5095	1,6	14,8
Ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe	497	5,8	397	8,5	79,9	48752	7,3	33756	10,3	69,2
Domy pracy twórczej	56	0,6	53	1,1	94,6	2540	0,4	2312	0,7	91
Zespoły ogólnodostępnych domków turyst.	514	6	45	1	8,8	31461	4,7	2095	0,6	6,7
Campingi	171	2	7	0,1	4,1	29844	4,4	1374	0,4	4,6
Pola biwakowe	339	3,9	0	0	0	46484	6,9	0	0	0
Ośrodki wypoczynku świątecznego	90	1	21	0,4	23,3	4027	0,6	851	0,3	21,1
Kwatery agroturystyczne	808	9,4	347	7,4	42,9	8133	1,2	3727	1,1	45,8
Zakłady uzdrowiskowe	140	1,6	137	2,9	97,9	25433	3,8	23938	7,3	94,1
Inne obiekty	1519	17,6	1176	25,1	77,4	83658	12,5	52148	15,9	62,3

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001.

Tabela 4
Zasoby turystycznej bazy noclegowej w województwach w 2000 r.

	Obiekty					Miejsca noclegowe				
	ogółem	% w skali kraju	cało- roczne	% cało- rocznych w skali kraju	% cało- rocznych w wojew.	ogółem	% w skali kraju	cało- roczne	% cało- rocznych w skali kraju	% cało- rocznych w wojew.
Polska — ogółem	8626	100	4689	100	54,4	670828	100	328216	100	48,9
Dolnośląskie	880	10,2	767	16,4	87,2	54315	16,4	45010	13,7	82,9
Kujawsko-pomorskie	431	5	175	3,7	40,6	29960	3,7	11997	3,7	40
Lubelskie	476	5,5	198	4,2	41,6	24312	4,2	9666	2,9	39,8
Lubuskie	313	3,6	169	3,6	54	21113	3,6	9595	2,9	45,4
Łódzkie	245	2,8	165	3,5	67,3	23705	3,5	10405	3,2	43,9
Małopolskie	1055	12,2	810	17,3	76,8	66602	17,3	53501	16,3	80,3
Mazowieckie	313	3,6	208	4,4	66,5	34190	4,4	24876	7,6	72,8
Opolskie	104	1,2	58	1,2	55,8	6391	1,2	2951	0,9	46,2
Podkarpackie	427	5	252	5,4	59	22269	5,4	12655	3,9	56,8
Podlaskie	255	3	117	2,5	45,9	16107	2,5	6891	2,1	42,8
Pomorskie	977	11,3	345	7,4	35,3	97414	7,4	26688	8,1	27,4
Śląskie	536	6,2	424	9	79,1	42568	9	35125	10,7	82,5
Świętokrzyskie	162	1,9	101	2,2	62,3	9842	2,2	5048	1,5	51,3
Warmińsko-mazurskie	589	6,8	189	4	32,1	48943	4	14286	4,4	29,2
Wielkopolskie	680	7,9	300	6,4	44,1	42708	6,4	18561	5,7	43,5
Zachodniopomorskie	1183	13,7	411	8,8	34,7	130389	8,8	40961	12,5	31,4

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 5

Struktura rodzajowa i liczbowo zasobów turystycznej bazy noclegowej w województwach w 2000 r. (obiekty)

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba obiektów																
	Polska	dolno-śląskie	kujaw.-pom.	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warm.-mazur.	wielkopolskie	zach.-pomor.
Ogółem	8626	880	431	476	313	245	1055	313	104	427	255	977	536	162	589	680	1183
Hotele	924	112	49	32	38	51	77	71	22	51	21	74	111	18	65	79	53
Motele	116	4	4	9	10	7	9	8	4	4	5	5	6	8	6	19	8
Pensjonaty	409	85	6	8	9	10	111	9	2	16	3	39	29	9	35	9	29
Domy wycieczkowe	179	23	18	5	8	10	31	7	1	20	9	9	10	9	14	3	2
Schroniska	83	23	0	1	0	0	28	0	1	10	1	1	17	0	1	0	0
Schroniska młodzieżowe	457	37	16	39	23	13	56	26	8	52	24	29	24	15	32	36	27
Ośrodki wczasowe	2079	169	125	97	66	23	178	37	17	39	29	350	109	15	110	210	505
Ośrodki kolonijne	245	15	6	13	3	5	16	4	3	3	3	49	5	5	9	8	98
Ośr. szkol.-wypoczynkowe	497	57	21	23	21	22	53	18	10	27	19	60	44	8	25	45	44
Domy pracy twórczej	56	7	0	3	1	1	20	6	0	0	1	4	4	0	2	4	3
Zesp. ogóln. domków turyst.	514	44	37	20	36	16	25	18	13	21	26	53	35	16	35	47	72
Campingi	171	10	8	6	5	16	13	8	7	10	2	24	3	5	19	15	20
Pola biwakowe	339	14	32	18	11	7	25	5	0	22	19	42	12	17	47	27	41
Ośr. wypocz. świątecznego	90	19	5	3	5	1	6	3	3	5	4	1	14	0	5	4	12
Kwatery agroturystyczne	808	68	45	117	17	11	144	14	2	73	32	100	18	14	40	65	48
Zakłady uzdrowiskowe	140	16	15	4	1	0	38	0	0	3	1	4	3	0	0	0	55
Inne obiekty	1519	177	44	78	59	52	225	79	11	71	56	133	92	23	144	109	166

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 6

Struktura rodzajowa i liczbowo zasobów turystycznej bazy noclegowej w Polsce w 2000 r. (miejsca noclegowe)

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba miejsc noclegowych w województwie																
	Polska	dolno-śląskie	kujaw. – pom.	lubel-skie	lubus-kie	łódz-kie	mało-polskie	mazo-wieckie	opol-skie	podkar-packie	pod-laskie	pomor-skie	śląskie	święto-krzyskie	warm.– mazur.	wielko-polskie	zach.-pomor.
Ogółem	670828	54315	29960	24312	21113	23705	66602	34190	6391	22269	16107	97414	42568	9842	48943	42708	130389
Hotele	95095	10977	3685	2595	2638	4082	9680	13195	1264	3656	1943	7951	11733	1202	7084	7417	5993
Motele	5733	187	172	370	331	186	304	1547	167	116	184	186	212	341	339	836	255
Pensjonaty	20648	3005	171	281	428	706	8583	278	44	463	184	2119	1141	494	1218	250	1283
Domy wycieczkowe	12209	1294	952	266	644	1025	2283	441	36	1408	492	544	558	528	1335	249	154
Schroniska	4034	1174	0	10	0	0	1568	0	48	462	14	40	697	0	21	0	0
Schroniska młodzieżowe	23019	1931	731	1500	2310	523	3000	1099	304	1861	834	1730	1273	672	2055	1664	1532
Ośrodki wczasowe	195242	12360	7470	5798	4534	2416	11732	3878	788	3176	3357	41049	11612	1349	11624	10010	64089
Ośrodki kolonijne	34516	1373	501	1697	621	528	949	598	254	324	349	6633	415	368	1767	588	17551
Ośr. szkol.-wypoczynkowe	48752	3862	2419	1755	1894	1829	4347	1862	789	2255	1852	7322	3352	917	3856	5569	4872
Domy pracy twórczej	2540	216	0	145	23	32	754	265	0	0	110	196	150	0	210	186	253
Zesp. ogóln. domków turyst.	31461	2268	1902	1274	1884	1076	1174	1830	900	1035	1582	3767	1680	844	1982	3008	5255
Campingi	29844	811	1229	613	557	6140	1309	543	1398	604	248	5257	1581	500	3044	2337	3673
Pola biwakowe	46484	1390	4494	2700	1210	693	3089	680	0	3424	1915	8190	1525	1150	5179	4600	6245
Ośr. wypocz. świątecznego	4027	1219	262	45	154	101	130	28	90	132	119	48	699	0	78	109	813
Kwatery agroturystyczne	8133	797	472	966	259	124	1202	135	21	693	293	1115	382	90	456	663	465
Zakłady uzdrowiskowe	25433	3549	3334	834	158	0	4938	0	0	391	195	724	1149	0	0	0	10161
Inne obiekty	83658	7902	2166	3463	3468	4244	11560	7811	288	2269	2436	10543	4409	1387	8695	5222	7795

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 7
Wyposażenie obiektów noclegowych w zakłady gastronomiczne w Polsce w 2000 r.

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba obiektów turystycznych	Liczba restauracji	% obiektów noclegowych z restaurac.	Liczba barów	Liczba obiektów noclegowych z barami	Liczba stolówek	% obiektów noclegowych ze stolówkami	Liczba punktów gastronomicznych	% obiektów z punktami gastronomicznymi
Ogółem	8626	1788	20,7	2762	32	2948	34,2	1177	13,6
Hotele	924	850	92	670	72,5	0	0	0	0
Motele	116	93	80,2	67	57,8	0	0	0	0
Pensjonaty	409	115	28,1	188	46	269	65,8	33	8,1
Domy wycieczkowe	179	54	30,2	101	56,4	73	40,8	55	30,7
Schroniska	83	7	8,4	24	28,9	29	34,9	43	51,8
Schroniska młodzieżowe	457	26	5,7	71	15,5	161	35,2	64	14
Ośrodki wczasowe	2079	108	5,2	620	29,8	1092	52,5	297	14,3
Ośrodki kolonijne	245	3	1,2	40	16,3	210	85,7	13	5,3
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	497	57	11,5	213	42,9	344	69,2	62	12,5
Domy pracy twórczej	56	9	16,1	13	23,2	25	44,6	7	12,5
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	514	54	10,5	152	29,6	96	18,7	206	40,1
Campingi	171	31	18,1	104	60,8	27	15,8	104	60,8
Pola biwakowe	339	21	6,2	53	15,6	24	7,1	100	29,5
Ośrodki wypoczynku świątecznego	90	4	4,4	6	6,7	7	7,8	20	22,2
Kwatery agroturystyczne	808	0	0	28	3,5	134	16,6	27	3,3
Zakłady uzdrowiskowe	140	6	4,3	82	58,6	146	104,3	7	5
Inne obiekty	1519	350	23	330	21,7	311	20,5	139	9,2

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 8

Zakłady gastronomiczne w różnego rodzaju obiektach noclegowych w Polsce w 2000 r.

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba obiektów noclegowych z restauracjami	% obiektów z restauracjami w skali kraju	Liczba obiektów noclegowych z barami	% obiektów z barami w skali kraju	Liczba obiektów noclegowych ze stolówkami	% obiektów ze stolówkami w skali kraju	Liczba obiektów z punktami gastronomicznymi	% obiektów z punktami gastronomicznymi w skali kraju
Ogółem	1788	100	2762	100	2948	100	1177	100
Hotele	850	47,5	670	24,3	0	0	0	0
Motele	93	5,2	67	2,4	0	0	0	0
Pensjonaty	115	6,4	188	6,8	269	9,1	33	2,8
Domy wycieczkowe	54	3	101	3,7	73	2,5	55	4,7
Schroniska	7	0,4	24	0,9	29	1	43	3,7
Schroniska młodzieżowe	26	1,5	71	2,6	161	5,5	64	5,4
Ośrodki wczasowe	108	6	620	22,4	1092	37	297	25,2
Ośrodki kolonijne	3	0,2	40	1,4	210	7,1	13	1,1
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	57	3,2	213	7,7	344	11,7	62	5,3
Domy pracy twórczej	9	0,5	13	0,5	25	0,8	7	0,6
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	54	3	152	5,5	96	3,3	206	17,5
Campingi	31	1,7	104	3,8	27	0,9	104	8,8
Pola biwakowe	21	1,2	53	1,9	24	0,8	100	8,5
Ośrodki wypoczynku świątecznego	4	0,2	6	0,2	7	0,2	20	1,7
Kwatery agroturystyczne	0	0	28	1	134	4,5	27	2,3
Zakłady uzdrowiskowe	6	0,3	82	3	146	5	7	0,6
Inne obiekty	350	19,6	330	11,9	311	10,5	139	11,8

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 9

Wyposażenie obiektów noclegowych w zakłady gastronomiczne w województwach w 2000 r.

Województwo	Liczba obiektów noclegowych	Liczba restauracji w obiektach noclegowych	Udział % obiektów z restauracjami	Liczba barów w obiektach noclegowych	Udział % obiektów z barami	Liczba stolówek w obiektach noclegowych	Udział % obiektów ze stolówkami	Liczba punktów gastronomicznych w obiektach	Udział % obiektów z punktami gastronomicznymi
Polska — ogółem	8626	1788	20,7	2762	32	2948	34,2	1177	13,6
Dolnośląskie	880	216	24,5	271	30,8	380	43,2	154	17,5
Kujawsko-pomorskie	431	87	20,2	174	40,4	110	25,5	95	22
Lubelskie	476	76	16	110	23,1	105	22,1	72	15,1
Lubuskie	313	79	25,2	116	37,1	64	20,4	88	28,1
Łódzkie	245	75	30,6	112	45,7	60	24,5	36	14,7
Małopolskie	1055	178	16,9	285	27	490	46,4	74	7
Mazowieckie	313	124	39,6	125	39,9	69	22	24	7,7
Opolskie	104	33	31,7	37	35,6	22	21,2	25	24
Podkarpackie	427	83	19,4	122	28,6	84	19,7	51	11,9
Podlaskie	255	46	18	83	32,5	66	25,9	33	12,9
Pomorskie	977	141	14,4	291	29,8	412	42,2	111	11,4
Śląskie	536	172	32,1	221	41,2	167	31,2	67	12,5
Świętokrzyskie	162	31	19,1	56	34,6	38	23,5	20	12,3
Warmińsko-mazurskie	589	123	20,9	193	32,8	195	33,1	67	11,4
Wielkopolskie	680	203	29,9	216	31,8	156	22,9	160	23,5
Zachodniopomorskie	1183	121	10,2	350	29,6	530	44,8	100	8,5

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001



Tabela 10

Zakłady gastronomiczne w obiektach noclegowych w województwach w 2000 r.

Województwo	Liczba obiektów noclegowych	Liczba obiektów z restauracjami	% obiektów z restauracjami w skali kraju	Liczba obiektów z barami	% obiektów z barami w skali kraju	Liczba obiektów ze stołówkami	% obiektów ze stołówkami w skali kraju	Liczba obiektów z punktami gastronomicznymi	% obiektów z punktami gastr. w skali kraju
Polska — ogółem	8626	1788	100	2762	100	2948	100	1177	100
Dolnośląskie	880	216	12,1	271	9,8	380	12,9	154	13,1
Kujawsko-pomorskie	431	87	4,9	174	6,3	110	3,7	95	8,1
Lubelskie	476	76	4,3	110	4	105	3,6	72	6,1
Lubuskie	313	79	4,4	116	4,2	64	2,2	88	7,5
Łódzkie	245	75	4,2	112	4,1	60	2	36	3,1
Małopolskie	1055	178	10	285	10,3	490	16,6	74	6,3
Mazowieckie	313	124	6,9	125	4,5	69	2,3	24	2
Opolskie	104	33	1,8	37	1,3	22	0,7	25	2,1
Podkarpackie	427	83	4,6	122	4,4	84	2,8	51	4,3
Podlaskie	255	46	2,6	83	3	66	2,2	33	2,8
Pomorskie	977	141	7,9	291	10,5	412	14	111	9,4
Śląskie	536	172	9,6	221	8	167	5,7	67	5,7
Świętokrzyskie	162	31	1,7	56	2	38	1,3	20	1,7
Warmińsko-mazurskie	589	123	6,9	193	7	195	6,6	67	5,7
Wielkopolskie	680	203	11,4	216	7,8	156	5,3	160	13,6
Zachodniopomorskie	1183	121	6,8	350	12,7	530	18	100	8,5

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 11

Restauracje w różnego rodzaju obiektach noclegowych w województwach w 2000 r.

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba restauracji																
	Polska	dolno- śląskie	kujaw.- pom.	lubel- skie	lubus- kie	łódz- kie	mało- polskie	mazo- wieckie	opol- skie	podkar- packie	pod- laskie	pomor- -skie	śląskie	święto- krzyskie	warm.- mazur.	wielko- polskie	zach.- pomor.
Ogółem	1788	216	87	76	79	75	178	124	33	83	46	141	172	31	123	203	121
Hotele	850	100	37	30	27	42	79	79	20	43	19	67	104	16	63	75	49
Motele	93	3	2	6	10	6	4	8	4	2	2	4	5	3	6	20	8
Pensjonaty	115	9	4	4	4	7	9	8	0	9	1	12	10	2	19	7	10
Domy wycieczkowe	54	6	8	0	2	2	12	2	0	5	4	3	3	2	4	1	0
Schroniska	7	3	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
Schroniska młodzieżowe	26	1	0	0	3	2	2	1	2	5	1	0	0	3	0	6	0
Ośrodki wczasowe	108	21	9	6	5	1	3	1	1	1	0	7	9	0	8	24	12
Ośrodki kolonijne	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Ośr. szkol.-wypoczynkowe	57	9	3	3	1	1	6	3	0	3	3	7	3	1	2	8	4
Domy pracy twórczej	9	2	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1
Zesp. ogóln. domków turyst.	54	7	7	3	5	4	1	2	0	0	1	2	2	2	7	9	2
Campingi	31	1	3	2	3	3	1	0	2	2	1	2	0	0	5	5	1
Pola biwakowe	21	5	2	1	0	0	2	0	0	1	1	2	3	1	1	1	1
Ośr. wypocz. świątecznego	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwatery agroturystyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zakłady uzdrowiskowe	6	4	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Inne obiekty	350	41	12	20	19	7	54	19	4	12	11	34	32	1	7	46	31

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 12

Stopień wyposażenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w restauracje według województw

Rodzaje obiektów noclegowych	Udział procentowy obiektów noclegowych z restauracjami																
	Polska	dolno-śląskie	kujaw.-pom.	lubelskie	lubuskie	łódzkie	mało-polskie	mazo-wieckie	opol-skie	podkar-packie	pod-laskie	pomor-skie	śląskie	święto-krzyskie	warm.-mazur.	wielko-polskie	zach.-pomor.
Ogółem	20,7	24,5	20,2	16	25,2	30,6	16,9	39,6	31,7	19,4	18	14,4	32,1	19,1	20,9	29,9	10,2
Hotele	92	89,3	75,5	93,8	71,1	82,4	102,6	111,3	90,9	84,3	90,5	90,5	93,7	88,9	96,9	94,9	92,5
Motele	80,2	75	50	66,7	100	85,7	44,4	100	100	50	40	80	83,3	37,5	100	105,3	100
Pensjonaty	28,1	10,6	66,7	50	44,4	70	8,1	88,9	0	56,3	33,3	30,8	34,5	22,2	54,3	77,8	34,5
Domy wycieczkowe	30,2	26,1	44,4	0	25	20	38,7	28,6	0	25	44,4	33,3	30	22,2	28,6	33,3	0
Schroniska	8,4	13	0	0	0	0	7,1	0	0	0	200	0	0	0	0	0	0
Schroniska młodzieżowe	5,7	2,7	0	0	13	15,4	3,6	3,8	25	9,6	4,2	0	0	20	0	16,7	0
Ośrodki wczasowe	5,2	12,4	7,2	6,2	7,6	4,3	1,7	2,7	5,9	2,6	0	2	8,3	0	7,3	11,4	2,4
Ośrodki kolonijne	1,2	0	0	7,7	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1
Ośr. szkol.-wypoczynkowe	11,5	15,8	14,3	13	4,8	4,5	11,3	16,7	0	11,1	15,8	11,7	6,8	12,5	8	17,8	9,1
Domy pracy twórczej	16,1	28,6	0	0	0	0	10	16,7	0	0	0	0	25	0	50	25	33,3
Zesp. ogóln. domków turyst.	10,5	15,9	18,9	15	13,9	25	4	11,1	0	0	3,8	3,8	5,7	12,5	20	19,1	2,8
Campingi	18,1	10	37,5	33,3	60	18,8	7,7	0	28,6	20	50	8,3	0	0	26,3	33,3	5
Pola biwakowe	6,2	35,7	6,3	5,6	0	0	8	0	0	4,5	5,3	4,8	25	5,9	2,1	3,7	2,4
Ośr. wypocz. świątecznego	4,4	21,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwatery agroturystyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zakłady uzdrowiskowe	4,3	25	0	0	0	0	2,6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,8
Inne obiekty	23	23,2	27,3	25,6	32,2	13,5	24	24,1	36,4	16,9	19,6	25,6	34,8	4,3	4,9	42,2	18,7

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 13

Bary w różnego rodzaju obiektach noclegowych w województwach w 2000 r.

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba barów																
	Polska	dolno-śląskie	kujaw.-pom.	lubel-skie	lubus-kie	łódz-kie	mało-polskie	mazo-wieckie	opol-skie	podkar-packie	pod-laskie	pomor-skie	śląskie	święto-krzyskie	warm.-mazur.	wielko-polskie	zach.-pomor.
Ogółem	2762	271	174	110	116	112	285	125	37	122	83	291	221	56	193	216	350
Hotele	670	73	34	21	22	30	60	63	13	29	18	60	90	15	49	51	42
Motele	67	3	1	5	4	6	8	4	1	2	5	3	5	7	3	10	0
Pensjonaty	188	29	2	6	6	10	48	7	0	8	1	17	14	8	18	2	12
Domy wycieczkowe	101	5	24	0	7	9	10	3	1	13	6	2	6	3	8	2	2
Schroniska	24	10	0	1	0	0	9	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0
Schroniska młodzieżowe	71	4	11	4	5	6	3	4	2	15	3	3	0	0	4	6	1
Ośrodki wczasowe	620	53	42	19	19	9	37	9	5	18	11	107	33	4	55	47	152
Ośrodki kolonijne	40	2	0	0	0	2	1	1	0	1	0	10	1	0	0	2	20
Ośr. szkol.-wypoczynkowe	213	23	13	6	5	8	18	11	2	10	6	30	26	6	11	21	17
Domy pracy twórczej	13	2	0	1	0	0	2	2	0	0	2	0	0	0	2	1	1
Zesp. ogóln. domków turyst.	152	9	14	5	10	5	10	10	4	1	5	8	13	8	16	22	12
Campingi	104	6	1	11	5	12	7	0	3	5	1	17	2	1	11	12	10
Pola biwakowe	53	4	7	3	2	0	3	0	0	2	1	5	5	0	5	9	7
Ośr. wypocz. świątecznego	6	3	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0
Kwatery agroturystyczne	28	2	2	2	2	3	4	1	0	1	1	0	1	0	3	5	1
Zakłady uzdrowiskowe	82	8	13	2	1	0	17	0	0	2	1	5	2	0	0	0	31
Inne obiekty	330	35	10	24	28	12	48	10	5	13	21	24	20	4	8	26	42

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 15

Stołówki w różnego rodzaju obiektach noclegowych w województwach w 2000 r.

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba stolówek																
	Polska	dolno-śląskie	kujaw.-pom.	lubelskie	lubuskie	łódzkie	mało-polskie	mazo-wieckie	opol-skie	podkar-packie	pod-laskie	pomor-skie	śląskie	święto-krzyskie	warm.-mazur.	wielko-polskie	zach.-pomor.
Ogółem	2948	380	110	105	64	60	490	69	22	84	66	412	167	38	195	156	530
Hotele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Motele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensjonaty	269	68	1	4	3	3	99	1	1	5	2	25	20	1	14	2	20
Domy wycieczkowe	73	12	9	1	1	3	20	2	0	4	1	2	7	6	4	1	0
Schroniska	29	5	0	0	0	0	10	1	1	1	0	1	10	0	1	0	0
Schroniska młodzieżowe	161	17	10	9	7	6	17	6	2	7	9	9	6	7	19	19	11
Ośrodki wczasowe	1092	164	35	31	24	14	107	19	5	26	16	205	62	10	69	45	260
Ośrodki kolonijne	210	14	6	11	3	3	15	3	3	3	2	39	5	3	8	6	86
Ośr. szkol.-wypoczynkowe	344	35	10	14	16	12	31	15	7	17	14	42	32	6	27	34	32
Domy pracy twórczej	25	2	0	2	0	1	6	5	0	0	1	3	0	0	0	2	3
Zesp. ogóln. domków turyst.	96	2	8	2	4	2	6	6	1	4	8	9	3	3	13	9	16
Campingi	27	1	1	3	0	2	1	3	1	1	0	6	0	0	3	4	1
Pola biwakowe	24	0	2	3	0	0	3	0	0	0	1	3	0	0	4	6	2
Ośr. wypocz. świątecznego	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	2	1
Kwatery agroturystyczne	134	3	6	16	2	2	48	3	1	8	3	14	6	0	8	6	8
Zakłady uzdrowiskowe	146	21	17	4	1	0	34	0	0	3	1	4	3	0	0	0	58
Inne obiekty	311	36	5	5	3	12	93	6	0	5	8	50	9	2	25	20	32

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 16

Stopień wyposażenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w stołówki według województw

Rodzaje obiektów noclegowych	Udział procentowy obiektów noclegowych ze stołówkami																
	Polska	dolno-śląskie	kujaw.-pom.	lubel-skie	lubus-kie	łódz-kie	mało-polskie	mazo-wieckie	opol-skie	podkar-packie	pod-laskie	pomor-skie	śląskie	święto-krzyskie	warm.-mazur.	wielko-polskie	zach.-pomor.
Ogółem	34,2	43,2	25,5	22,1	20,4	24,5	46,4	22	21,2	19,7	25,9	42,2	31,2	23,5	33,1	22,9	44,8
Hotele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Motele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensjonaty	65,8	80	16,7	50	33,3	30	89,2	11,1	50	31,3	66,7	64,1	69	11,1	40	22,2	69
Domy wycieczkowe	40,8	52,2	50	20	12,5	30	64,5	28,6	0	20	11,1	22,2	70	66,7	28,6	33,3	0
Schroniska	34,9	21,7	0	0	0	0	35,7	0	100	10	0	100	58,8	0	100	0	0
Schroniska młodzieżowe	35,2	45,9	62,5	23,1	30,4	46,2	30,4	23,1	25	13,5	37,5	31	25	46,7	59,4	52,8	40,7
Ośrodki czasowe	52,5	97	28	32	36,4	60,9	60,1	51,4	29,4	66,7	55,2	58,6	56,9	66,7	62,7	21,4	51,5
Ośrodki kolonijne	85,7	93,3	100	84,6	100	60	93,8	75	100	100	66,7	79,6	100	60	88,9	75	87,8
Ośr. szkol.-wypoczynkowe	69,2	61,4	47,6	60,9	76,2	54,5	58,5	83,3	70	63	73,7	70	72,7	75	108	75,6	72,7
Domy pracy twórczej	44,6	28,6	0	66,7	0	100	30	83,3	0	0	100	75	0	0	0	50	100
Zesp. ogóln. domków turyst.	18,7	4,5	21,6	10	11,1	12,5	24	33,3	7,7	19	30,8	17	8,6	18,8	37,1	19,1	22,2
Campingi	15,8	10	12,5	50	0	12,5	7,7	37,5	14,3	10	0	25	0	0	15,8	26,7	5
Pola biwakowe	7,1	0	6,3	16,7	0	0	12	0	0	0	5,3	7,1	0	0	8,5	22,2	4,9
Ośr. wypocz. świątecznego	7,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28,6	0	0	50	8,3
Kwatery agroturystyczne	16,6	4,4	13,3	13,7	11,8	18,2	33,3	21,4	50	11	9,4	14	33,3	0	20	9,2	16,7
Zakłady uzdrowiskowe	104,3	131,3	113,3	100	100	0	89,5	0	0	100	100	100	100	0	0	0	105,5
Inne obiekty	20,5	20,3	11,4	6,4	5,1	23,1	41,3	7,6	0	7	14,3	37,6	9,8	8,7	17,4	18,3	19,3

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 17

Punkty gastronomiczne w różnego rodzaju obiektach noclegowych w województwach w 2000 r.

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba barów																
	Polska	dolno-śląskie	kujaw.-pom.	lubel-skie	lubus-kie	łódz-kie	mało-polskie	mazo-wieckie	opol-skie	podkar-packie	pod-laskie	pomor-skie	śląskie	święto-krzyskie	warm.-mazur.	wielko-polskie	zach.-pomor.
Ogółem	1177	154	95	72	88	36	74	24	25	51	33	111	67	20	67	160	100
Hotele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Motele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensjonaty	33	4	0	0	1	3	3	1	1	1	1	5	3	0	2	1	7
Domy wycieczkowe	55	2	24	4	0	5	2	2	0	6	2	3	2	2	0	0	1
Schroniska	43	16	0	0	0	0	12	0	0	7	0	0	8	0	0	0	0
Schroniska młodzieżowe	64	10	0	1	15	7	5	1	1	9	1	4	2	5	1	1	1
Ośrodki wczasowe	297	57	25	25	19	1	6	1	1	9	6	38	9	0	19	54	27
Ośrodki kolonijne	13	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	3	1	0	0	2	4
Ośr. szkol.-wypoczynkowe	62	7	3	4	2	1	3	1	1	6	3	8	7	0	2	12	2
Domy pracy twórczej	7	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1
Zesp. ogóln. domków turyst.	206	26	24	8	19	3	3	3	6	5	4	15	7	7	19	44	13
Campingi	104	5	5	11	12	7	1	3	14	1	0	10	1	1	10	12	11
Pola biwakowe	100	8	7	7	6	0	12	1	0	2	5	9	7	2	4	21	9
Ośr. wypocz. świątecznego	20	2	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	9	0	1	0	3
Kwatery agroturystyczne	27	2	2	0	1	3	1	0	0	3	3	4	0	0	2	3	3
Zakłady uzdrowiskowe	7	0	0	1	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Inne obiekty	139	15	3	10	11	5	18	11	0	2	8	11	10	3	6	10	16

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 18

Stopień wyposażenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w punkty gastronomiczne według województw

Rodzaje obiektów noclegowych	Udział procentowy obiektów noclegowych z punktami gastronomicznymi																
	Polska	dolno-śląskie	kujaw.-pom.	lubel-skie	lubus-kie	łódz-kie	mało-polskie	mazo-wieckie	opol-skie	podkar-packie	pod-laskie	pomor-skie	śląskie	święto-krzyskie	warm.-mazur.	wielko-polskie	zach.-pomor.
Ogółem	13,6	17,5	22	15,1	28,1	14,7	7	7,7	24	11,9	12,9	11,4	12,5	12,3	11,4	23,5	8,5
Hotele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Motele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensjonaty	8,1	4,7	0	0	11,1	30	2,7	11,1	50	6,3	33,3	12,8	10,3	0	5,7	11,1	24,1
Domy wycieczkowe	30,7	8,7	133,3	80	0	50	6,5	28,6	0	30	22,2	33,3	20	22,2	0	0	50
Schroniska	51,8	69,6	0	0	0	0	42,9	0	0	70	0	0	47,1	0	0	0	0
Schroniska młodzieżowe	14	27	0	2,6	65,2	53,8	8,9	3,8	12,5	17,3	4,2	13,8	8,3	33,3	3,1	2,8	3,7
Ośrodki wczasowe	14,3	33,7	20	25,8	28,8	4,3	3,4	2,7	5,9	23,1	20,7	10,9	8,3	0	17,3	25,7	5,3
Ośrodki kolonijne	5,3	0	16,7	7,7	0	20	0	0	0	0	0	6,1	20	0	0	25	4,1
Ośr. szkol.-wypoczynkowe	12,5	12,3	14,3	17,4	9,5	4,5	5,7	5,6	10	22,2	15,8	13,3	15,9	0	8	26,7	4,5
Domy pracy twórczej	12,5	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	25	0	50	0	33,3
Zesp. ogóln. domków turyst.	40,1	59,1	64,9	40	52,8	18,8	12	16,7	46,2	23,8	15,4	28,3	20	43,8	54,3	93,6	18,1
Campingi	60,8	50	62,5	183,3	240	43,8	7,7	37,5	200	10	0	41,7	33,3	20	52,6	80	55
Pola biwakowe	29,5	57,1	21,9	38,9	54,5	0	48	20	0	9,1	26,3	21,4	58,3	11,8	8,5	77,8	22
Ośr. wypocz. świątecznego	22,2	10,5	20	0	20	0	16,7	0	33,3	0	0	100	64,3	0	20	0	25
Kwatery agroturystyczne	3,3	2,9	4,4	0	5,9	27,3	0,7	0	0	4,1	9,4	4	0	0	5	4,6	6,3
Zakłady uzdrowiskowe	5	0	0	25	100	0	7,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,6
Inne obiekty	9,2	8,5	6,8	12,8	18,6	9,6	8	13,9	0	2,8	14,3	8,3	10,9	13	4,2	9,2	9,6

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 19
Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych w różnego rodzaju obiektach noclegowych

Rodzaje obiektów noclegowych	Restauracje			Bary			Stołówki			Punkty gastronomiczne		
	liczba zakładów ogółem	liczba zakładów własnych	udział % zakładów własnych	liczba zakładów ogółem	liczba zakładów własnych	udział % zakładów własnych	liczba zakładów ogółem	liczba zakładów własnych	udział % zakładów własnych	liczba zakładów ogółem	liczba zakładów własnych	udział % zakładów własnych
Ogółem	1788	1348	75,4	2762	1967	71,2	2948	2593	88	1177	477	40,5
Hotele	850	695	81,8	670	549	81,9	0	0	0	0	0	0
Motele	93	89	95,7	67	57	85,1	0	0	0	0	0	0
Pensjonaty	115	105	91,3	188	172	91,5	269	259	96,3	33	25	75,8
Domy wycieczkowe	54	33	61,1	101	49	48,5	73	64	87,7	55	15	27,3
Schroniska	7	7	100	24	23	95,8	29	27	93,1	43	38	88,4
Schroniska młodzieżowe	26	1	3,8	71	16	22,5	161	110	68,3	64	7	10,9
Ośrodki czasowe	108	56	51,9	620	450	72,6	1092	964	88,3	297	145	48,8
Ośrodki kolonijne	3	0	0	40	36	90	210	199	94,8	13	5	38,5
Ośrodki szkol.- wypoczynkowe	57	38	66,7	213	165	77,5	344	324	94,2	62	36	58,1
Domy pracy twórczej	9	7	77,8	13	6	46,2	25	25	100	7	1	14,3
Zespoły ogóln. domków turyst.	54	26	48,1	152	73	48	96	64	66,7	206	46	22,3
Campingi	31	13	41,9	104	48	46,2	27	15	55,6	104	33	31,7
Pola biwakowe	21	3	14,3	53	22	41,5	24	16	66,7	100	30	30
Ośr. wypoczynku świątecznego	4	1	25	6	3	50	7	2	28,6	20	4	20
Kwatery agroturystyczne	0	0	0	28	14	50	134	127	94,8	27	14	51,9
Zakłady uzdrowiskowe	6	0	0	82	44	53,7	146	130	89	7	4	57,1
Inne obiekty	350	274	78,3	330	240	72,7	311	267	85,9	139	74	53,2

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001

Tabela 20
Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych w obiektach noclegowych w województwach

Województwo	Restauracje			Bary			Stolówki			Punkty gastronomiczne		
	liczba zakładów ogółem	liczba zakładów własnych	udział % zakładów własnych	liczba zakładów ogółem	liczba zakładów własnych	udział % zakładów własnych	liczba zakładów ogółem	liczba zakładów własnych	udział % zakładów własnych	liczba zakładów ogółem	liczba zakładów własnych	udział % zakładów własnych
Polska — ogółem	1788	1348	75,4	2762	1967	71,2	2948	2593	88	1177	477	40,5
Dolnośląskie	216	176	81,5	271	218	80,4	380	371	97,6	154	110	71,4
Kujawsko-pomorskie	87	63	72,4	174	103	59,2	110	89	80,9	95	19	20
Lubelskie	76	49	64,5	110	72	65,5	105	88	83,8	72	32	44,4
Lubuskie	79	56	70,9	116	72	62,1	64	53	82,8	88	23	26,1
Łódzkie	75	51	68	112	62	55,4	60	52	86,7	36	7	19,4
Małopolskie	178	115	64,6	285	225	78,9	490	457	93,3	74	41	55,4
Mazowieckie	124	96	77,4	125	90	72	69	62	89,9	24	7	29,2
Opolskie	33	25	75,8	37	26	70,3	22	20	90,9	25	6	24
Podkarpackie	83	62	74,7	122	75	61,5	84	75	89,3	51	18	35,3
Podlaskie	46	37	80,4	83	50	60,2	66	53	80,3	33	16	48,5
Pomorskie	141	118	83,7	291	234	80,4	412	361	87,6	111	52	46,8
Śląskie	172	147	85,5	221	185	83,7	167	154	92,2	67	39	58,2
Świętokrzyskie	31	20	64,5	56	41	73,2	38	31	81,6	20	4	20
Warmińsko-mazurskie	123	100	81,3	193	131	67,9	195	170	87,2	67	22	32,8
Wielkopolskie	203	140	69	216	122	56,5	156	102	65,4	160	39	24,4
Zachodniopomorskie	121	93	76,9	350	261	74,6	530	455	85,8	100	42	42

Opracowanie: K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków 2001



ISBN 83-88376-80-2

V. Załączniki tabelaryczne

Tabela 1

Struktura liczbowa i rodzajowa bazy gastronomicznej w Polsce w 2000 r.

Rodzaje zakładów gastronomicznych a — 2000 r. b — 1999 r. c — 1998 r = 100		Liczba zakładów gastronomicznych		
		ogółem	sektor własnościowy	
			publiczny	prywatny
Ogółem	a	84342	3320	81022
	b	108,7	102,0	109,0
	c	119,8	107,9	120,3
Restauracje	a	8518	153	8366
	b	119,3	102,0	119,7
	c	157,6	80,9	160,4
Bary	a	36436	477	35959
	b	105,5	102,8	105,6
	c	117,0	103,2	117,2
Stolówki	a	7010	1908	5102
	b	115,9	102,0	121,6
	c	139,5	109,3	155,6
Punkty gastronomiczne	a	32377	782	31595
	b	108,3	101,3	108,5
	c	112,2	114,6	112,2

Źródło: Rynek wewnętrzny. Informacje i opracowania statystyczne. Warszawa GUS 2001. Obliczenia własne.